Sayı – 13

Harp Mecmuası

Yıl – 1

Teşrinievvel 1332 | **Fiyatı: 1 kuruş** | **Muharrem 1335**

İdârehâne: İstanbul – Cağaloğlu
Kapalıfurun Sokağı numro 6
(Telefon 1854)

On beş günde bir çıkar asker ve
muharebeden bahs eder risale-i musavvere

İstanbul ve vilayât için posta
ücreti de dahil olduğu halde bir
yıllık iştirak bedeli **25** kuruş

T.C. BAŞBAKANLIK
BASIN YAYIN VE
ENFORMASYON
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Tuhfe-i Zafer

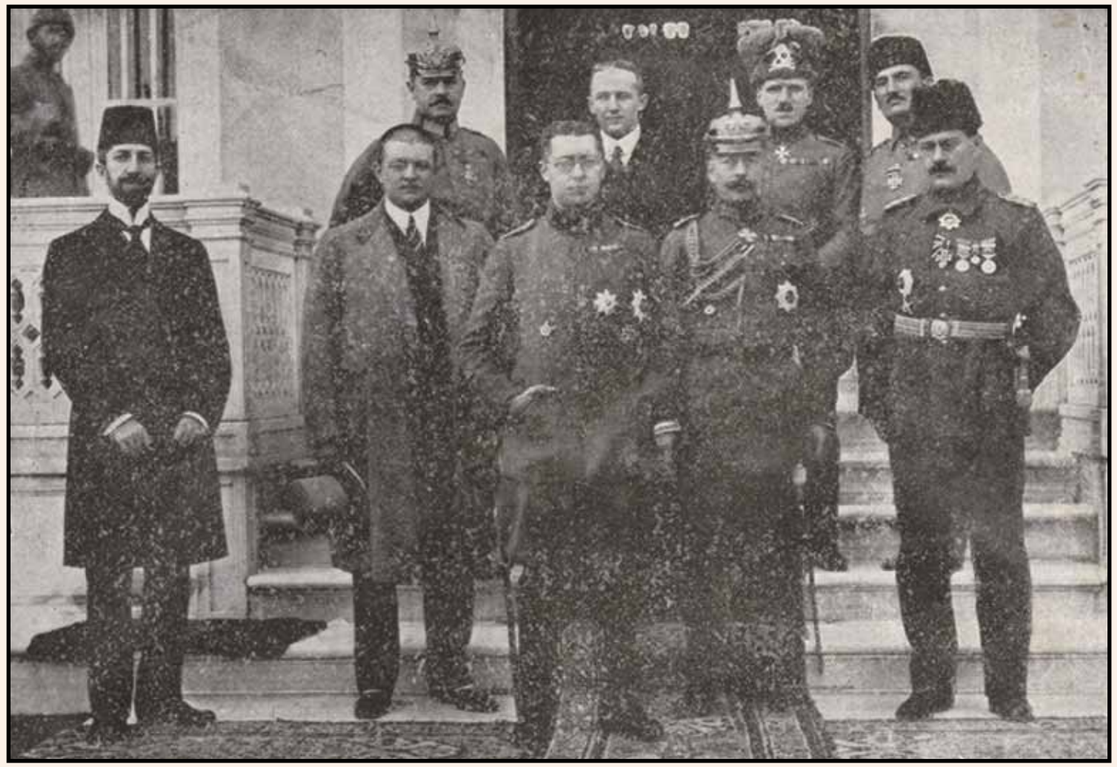
Muzaffer Osmanlı ordusunun kıymetli hatıra-i şehametine ithafen Almanya İmparatoru haşmetlü İkinci Wilhelm hazretleri tarafından Gazi Başkumandan-ı akdes ve halife-i zî-şânımız hazretlerine hediye buyrulan müşirlik asasıyla murassa' kılınç

Kılınçdaki yazı: "Almanya İmparatoru haşmetlü İkinci Wilhelm Hazretleri tarafından müttefiki olan Osmanlı padişahı şevketlü Gazi Sultan Mehmed Reşad Han-ı hamis hazretlerine harb-i umûmî yadigarı olmak üzre ihdâ edilmişdir."

Harp Mecmuası

Teşrinievvel 1332
Muharrem 1335

T.C. BAŞBAKANLIK
BASIN YAYIN VE
ENFORMASYON
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Ortada: Prens Waldemar fon Proysen Hazretleri, solında; Almanya İmparatoru hazretlerinin seryaveri ferik Fon Helyus, Mihmandar Mirliva Abdülkerim Paşa hazretleri, sağında; Almanya sefareti maslahatgüzarı Her Fon Radoviç, Teşrifat-ı umumiye müdür muavini Fuad Safvet Bey, arkada; (sağdan) Harbiye nezareti kalem-i mahsusuna memur Binbaşı Ali Vasfi Bey, Almanya karargah-ı umumîsinde taraf-ı hazret-i padişahîden askerî murahhas yaverandan ferik Zeki Paşa hazretlerinin yaveri Yüzbaşı Simit, Almanya sefareti tercümanı, Prens Waldemar hazretlerinin yaveri Yüzbaşı Fon Stetman.

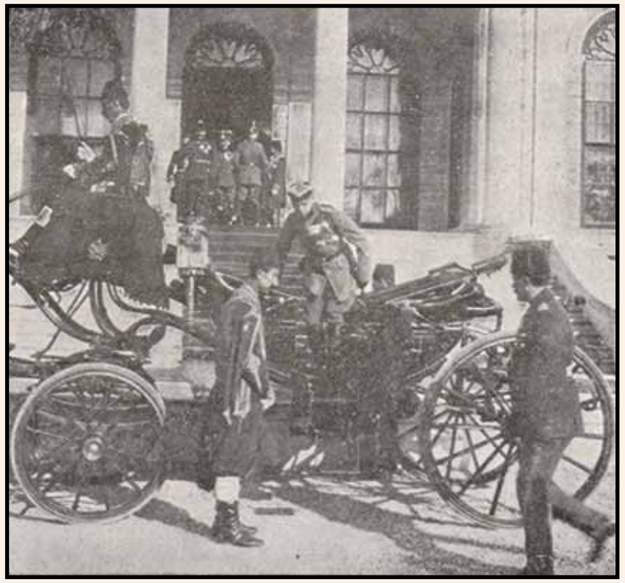
MACAR KIZINA

Ey güzel kız, sen benim hemşireme benziyorsun,
Onun gibi bülbül seslerde şakıyor, ormanın
Burada bir ak güvercin edasıyla geziyorsun.
Onun gibi vuruyor, Tuna'lara gümüş aksin.

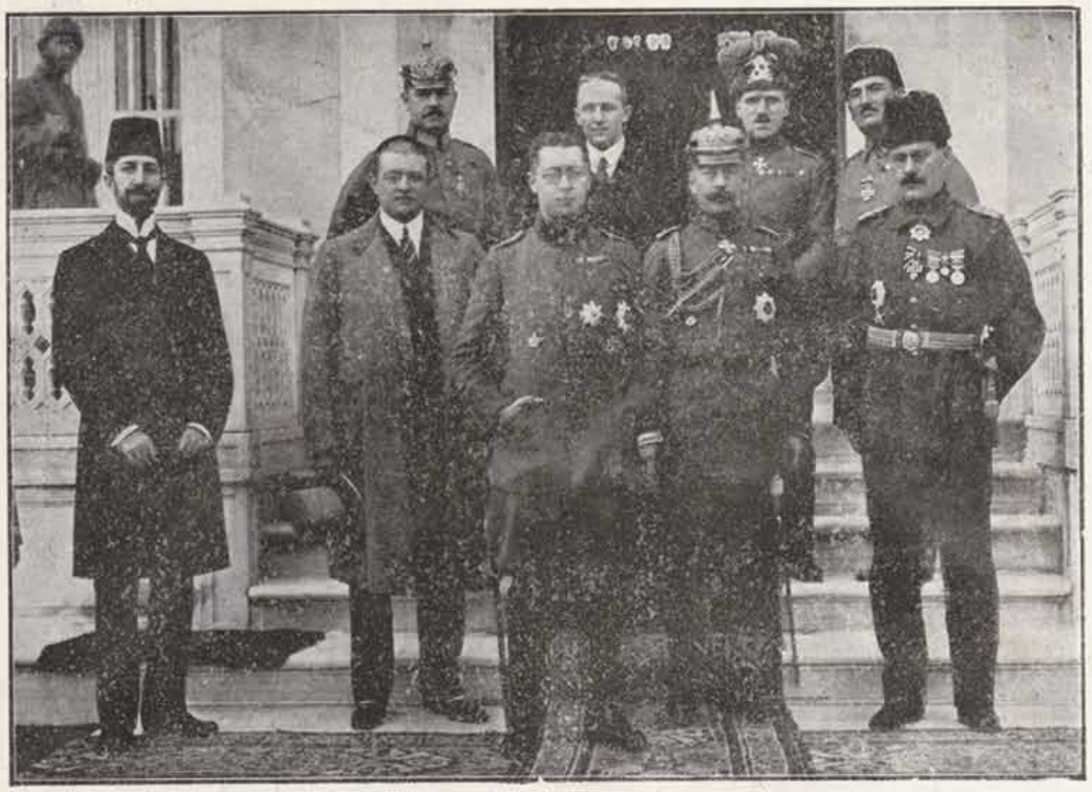
Size iki Türk kızı bir armağan yolladılar;
Onlar bunu işlemiş, saçlarının sırmasıyla,
Bak, iki dağ ardında iki Altay geyiği var;
Bunlar hasret çekiyor, iki kardaş sevdasıyla.
Gidiyorum, dönmezsem sorun Karpat rüzgârına;
Sorun beni, göklerde uçan kartal kuşlarına;

Haber alın, süngümle yatacağım o ünlü yeri.
Mezarımda söyleyin yurt ve hicran türküleri,
Zîrâ ben de sevgilin gibi asil Turanlıyım;
İstanbul'da bir güzel, yosma kıza nişanlıyım!...

Mehmed Emin

Prens Waldemar hazretlerinin Saray-ı hümayundan avdeti

اورتده : پرنس والده‌دار فون پروسين حضرتلرى ، آصولنده : آلمانيا امپراطورى حضرتلرينك سر ياورى اريق فون هلياوس ، مهمانداز ميرلوا عبدالكريم پاشا حضرتلرى ، صاغنده : آلمانيا سفارتى مصلحتگذارى مرقون راددوويچ ، تشريفات عموميه مدير معاونى فؤاد صفوت بك ، آرقه‌ده : (صاغدن) حربيه نظارتى قلم مخصوصنه مأمور يكباشى على وصفى بك ، آلمانيا قرارگاه عموميسنده طرف حضرت پادشاهيدن عسكرى مخاص ياورلرندن اريق ذكى پاشا حضرتلرينك ياورى يوزباشى شميت ، آلمانيا سفارتى ترجمانى ، پرنس والده‌دار حضرتلرينك ياورى يوزباشى اون ستمان .

ماجار قيزينه

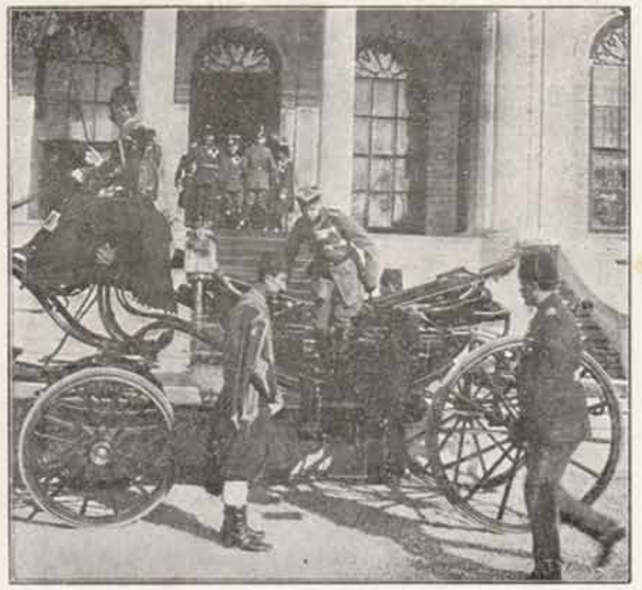
أى كوزل قيز، سن بنم همشيره‌مه بكزيورسك ؛
اونك كبى بلبل سسلرده شاقيور، اورمانك ،
بورده بر آق كوكرجين اداسيله كزيورسك ؛
اونك كبى ووروپور ، طونه‌يه كموش عكسك .

سنده ايكى تورك قيزى بر آرمغان يوللاديلر ؛
اونلر بونى ايشلهمش، صاچلرينك سيرماسيله .
باق، ايكى طاغ آردنده ايكى آلتاى كيكى وار ؛
بونلر حسرت چكيرلر ، ايكى قارداش سوداسيله .

گيديورم، دونمزسم صورك قاريات روزكارينه ؛
صورك بنى، كوكلرده اوچان قارتال‌قوشلرينه ؛
خبر آلك، سونكومله ياناجغم أوكلو يرى ؛
مزارمده سويله‌يك، يورت وهجران تركولرى.

زيرا بن‌ده سوكيلك كى اصيل تورانلى‌يم ؛
استانبولده بر كوزهل، يوصما قيزه نشانلى‌يم !..

محمد امين

پرنس والده‌دار حضرتلرينك سراى همايونده عودتى

Sen bir zaman hıyânete kurban oldun burada
Fakat bugün önümüzde diz çöküyor alçaklar!
Beldeleri harap olmuş bu ateşli burada!
Kalbimizde onlar için aman bilmez bir kin var!

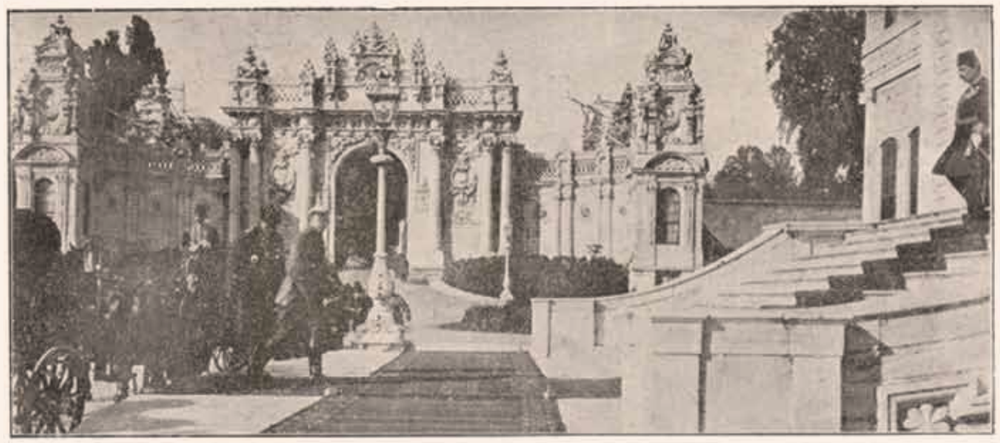
Beylerbeyi 28 Ağustos 1332

Yusuf Ziya

DOBRUCA'DAKİ TÜRK ASKERİNE

Dört çevreyi dolaşıyor yıldırımdan süngümüz!
Zabt olunmaz bir sel gibi her taraftan aşarız!
Yoldaşımız için hayat, düşman için yolumuz!
Bir kasırga bulutuyuz, gürleyerek taşarız!

Ey üç günde bozgun verip Dobruca'dan kaçanlar!
Arkanızdan yetişiyor bir fırtına bulutu!

Almanya İmparatoru tarafından Gazi-i muzaffer sevgili padişahımıza tuhfe-i zafer olarak gönderilen kılıncı takdime tavassut eden Prens Waldemar hazretleri Dolmabahçe saray-ı hümayunu medhalinde

Prens Waldemar hazretleri merasim dairesine girerken

Alkışlasın firâr eden ordunuzu hep çanlar
Tarihlerde açılıyor isminizin tabutu!...

Ey asılsız türediler! Karşınızda parlayan
Süngülerde milletimin affetmeyen kini var!
Alev saçan bayrağımın huzurunda titre, yan!
Hakk'a tapan kalbimizde gâlip olmak dini var!

Güzel Tuna!... Ey buradan abdest alan yiğitler!
Türk askeri silah çatdı yine eski vatanda!
Ey vaktiyle bu illerde kılıç çalan şehitler
Öcünüzü bırakmadık o asırlık düşmanda!

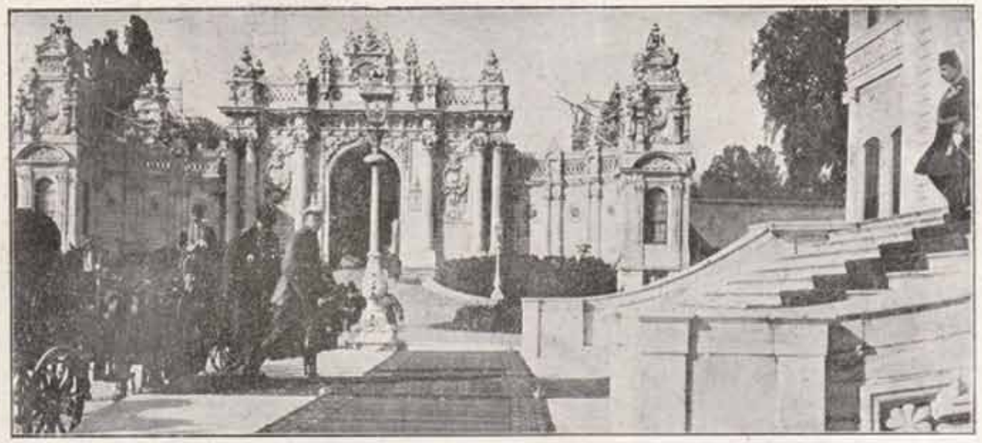
دوبريجه‌ده كى تورك عسكرينه

درت جوره‌يى دولاشيور بيلديرمدن سونكومز !
ضبط اولونماز بر سيل كبى هرطرفدن آشارز !
يولداشمز ايچين حيات ، دوشمان ايچين بولومز !
بر قاسيرغه بولوطلى بز ، كورله‌يه‌رك طاشارز !

أى أوتچ كونده يوزغون ويروب دوبريجه‌دن قاچانلر !
آرقا كزدن يتيشيور برآ فيرطينه بولوطى !

سن برزمان خيانته قوربان اولدك بورا ده
فقط بوكون اوكمزده ديز جوكيور الجافلر !
بلده‌لرى خراب اولمش بو آتشلى بورا ده !
قلبمزده اونلر ايچين آمان بيلمز بركين وار !..

بكر بكى ، ٢٨ اغستوس ١٣٢٢ يوسف ضيا

آلمانيا امپراطورى طرفنده غازى مظفر سويلى پادشاهمزه تحفهٔ ظفر اولدرق كونديريلن قيليچى تقديمه توسط ايده‌ن پرنس والده‌ماه حضرتلرى دولمه باغچه سراى همايونى مدخلنده

پرنس والده‌ماه حضرتلرى مراسم دائره‌سنه كيرركن

آلفبشلاسين فرار ايدن اوردوكزى هپ چاكلر
تاريخلرده آچيليور اسمكزك تابوتى ! ..

أى اصلسز توره‌ديلر ! قارشيكزده پارلايان
سونكولرده ملتمك عفو ايتمه‌ين كينى وار !
آلو صاچان بايراغمك حضورنده تيتره ، يان !
حقه طاپان قلبمزده غالب اولمق دينى وار !

كوزل طونه !.. أى بورادن آبدست آلان بيكيتلر !
تورك عسكرى سلاح چاندى يينه اسكى وطنده !
أى وقتيله بو ايللرده قيليچ چالان شهيدلر
نوبتكزى رالقادق او عسرلق دوشمانده !

teşkil eyliyordu. Ukranya, Podolya hep hududumuzun dahilinde idi. Avrupa'da Osmanlı silahından başka bir silahın sesi işitilmiyordu. Bugün karşında Macar kardeşlerimize karşı hücum eden Moskof askerleri o zamanlar atalarının ufak bir taarruzu karşısında Moskova'ya doğru kaçıyordu. Türk nâmı kalplerinde silinmez bir korku bırakmıştı. En zâlim çarları bile sevgili hakanımızın idarelerini hürmetle kabul ediyor, Türk padişahının emrine esirler gibi boyun eğiyordu.

İşte bütün bu itaatleri temin eden, Osmanlı şerefi, Osmanlı satveti, Osmanlı silahı idi. O zamanlar dünyanın en kuvvetli, en büyük devletlerine karşı muzaffer olan ordumuz Moskoflara karşı en ufak devletlerle, en bozuk askerlerle harp eder gibi muzafferiyete katiyen emin olarak harbe girişirdi. Bu harpler devletimiz için arazi feth etmek, şan kazanmak için yapılmazdı. Vahşi Moskoflara bir te'dib sillesi vurmak için icrâ edilirdi. Çünkü ordumuzun bütün mevcudiyeti şan ve zafer âbideleri üzerine te'sis etmişti. Ordumuzun tarihi zaferle dolu idi. Bugün geçtiğin yollardan o zamanlar kahraman ordumuzun şanlı kumandanları, fedakâr paşalarımız, cesur askerlerimiz tabl ve kûs âvâzeleriyle geçerler, düşmana karşı şenliğe gider gibi beşûşâne yürürlerdi. Bu yollar Genç Osman gibi cidden fedakâr, vatanını sever kahraman padişahlar, Fazıl Ahmet Paşa gibi ilmiyle kemaliyle nâm almış serdarlar gördü. İkinci Sultan Osman'ın bu taraflarda yaptığı seferler kahramanlığa nümûne olacak derecede parlaktı. Bu gazâlar esnasında kuşatılan kaleler, askerlerimizin pek cesûrâne hücumları karşısında titrerdi. Türk askeri hiçbir mâniadan yılmazdı. Düşmanın en müthiş âteşlerine karşı fedakarâne yürür, düşman siperlerine

İkinci Ordu Kumandanı Birinci Ferik İzzet Paşa hazretleriyle karargahı maiyyeti

GALİÇYA'DAKİ ŞANLI OSMANLI ASKERLERİNE

Kahraman ecdâdının şanlı zaferler ihraz ettiği ülkelere yine geldik. Buraları senin için pek ulvî besâlet menkabeleriyle dolu bir yerdir.

Cesur kardeşlerimiz vatanımızın gönül açıcı hudutlarını Çanakkale'de, Kafkasya'da, Mısır'da, Basra Körfezi sahillerinde, İran hudutlarında, ezelî düşmanlarımıza karşı kanlar dökerek, canlar feda ederek nasıl ki müdafaa ediyorlarsa, sen de burada bir zamanlar atalarımızın Moskoflara en kat'î darbeler vurdukları şan meydanlarında cesur silah arkadaşlarınla beraber dilîrâne hücumlar edecek, vatanını buradan müdafaa edeceksin. Bilirim ki, vatan düşmanlarına vurulacak darbe için her yer birdir. Düşmanı ister hududumuzun bir köşesinde, ister dünyanın öbür ucunda ezmek bizim için dâimâ şanlı bir zafer teşkil eder. Harpten gaye hasmın kahr ü tedmiridir. Sen vatandan uzakta; fakat vatanının tarihine en yakın bir yerde şanlı mazinin içinde harp ediyorsun. Bu gün gaddar düşmanlarına karşı çarpıştığın yerler, Türk'ün zaferine, Türk'ün hamâsetine, Türk'ün besâletine, yabancı yerler değildir. Buralar bir zamanlar senin eczâ-yı vatanından madûd idi. Cephenin fersahlarla mesâfe uzağında bugün Moskoflar elinde inleyen Çehrin, Hotin gibi yerler, Turla, Aksu ve Özi suları Osmanlı hamâsetine asırlarca makes olmuş mahallerdir. Buraların geniş ufuklarını dinlediğin zaman, oralarda eski Osmanlıların kılıç şakırtılarını, top gürültülerini, at oynatışlarını mübeccel bir aks-i sadâ-yı zafer gibi işiteceksin. Ah! Bilsen o ne günlerdi! Hududumuz Lehistan içlerine, Rusya bozkırlarına kadar devam ediyordu. Kırım Hanları'nın cesur süvarileri ordumuzun en mühim rükünlerinden birini

غاليچياده‌كى شانلى عثمانلى عسكرلرينه

قهرمان اجداديكك شانلى ظفرلر احراز ابتديكى اولكلره
يه كلدك . بورالرى سنك ايچون پك علوى بسالت منقبه‌لريله
طولو بر يردر . جسور قارده‌شلريمز وطنمزك كوكل آچيجى
حدودلرينى جانلق قلعه‌ده، قافقاسياده ، مصرده ، يصره كورفزى
ساحللرنده ، ايران حدودلرنده ازلى دشمنلريمزه قارشى قانلر
دوكدرك ، جانلر فدا ايدرك ناصلكه مدافعه ايديبيورلرسه ، سن‌ده
برادره ، بر زمانلر ، آتالريمزك موسقوفلره الك قطعى ضربه‌لر
اوردقلرى شان‌ميدانلرنده جسور سلاح‌آرقداشلركله برابر دليرانه
هجومار ايده‌جك، وطنكى برادرن مدافعه ايده‌جكسك .
بيليرسك‌كه، وطن‌دشمنلرينه‌اوروللاجق ضربه
ايچون هر بر يردر . دشمنى ايستر
حدودينمزك بر كوشه‌سنده، ايستر
دنيانك اوبر اوجنده أزمك
بزم ايچون دائما شانلى
برظفر تشكيل ايدر .
حربدن غايه‌خصمك
قهر و تدمير يدر .
سن و طنـدن
اوزاقده ، فقط
وطنكك تاريخنه
الك ياقين بر يرده
شانلى ماضيكك
ايجنده‌حرب ايد!
بيورسك. بوكون
غدار دشمنلريكه
قارشى چاريشديغك
يرلر تورك ظفرينه،
تورك حماسته، تورك
بسالته باغلى يرلردكلدر.
بورالر برزمانلرسنك اجزاى
وطنكدن معدود ايدى. جبهنك
فرسخلرله مسافه اوزاغنده ، بوكون
موسقوفلر النده ايكلهين (چهرين) ،
(خوتين) كبى يرلر، (طورله) ، (آق‌صو)
و (اوزى) سولرى عثمانلى حماستنه عصرلرجه
معكس اولمش محللردر. بورالرك كنيش افقلرينى
ديكله‌ديكك زمان ، اورالرده اسكى عثمانليلرك
قيليچ شاقيرديلرينى ، طوپ كورولتولرينى ،
آت اويناديشلرينى مجسل بر عكس صداى ظفر كبى
ايشيده‌جكسك . آه ! بيله‌ك اونه كونلردى ! حدودينمز لهستان
ايچلرينه ، روسيه بوز قيرلرينه قدر دوام ايديبوردى . قريم
خانلرينك جسور سواريلرى اردومزك الك مهم ركنلرندن برينى

ايكنجى اردو قوماندانى
برنجى فريق عزت پاشا حضرتلريله
قرارگاهى معيتى

تشكيل ايليوردى . اوقرانيا ، بودولبا هپ حدودينمزك داخلنده
ايدى . اوروپاده عثمانلى سلاحندن باشقه بر سلاحك سسى
ايشيدليوردى . بوكون قارشيكده ماجار قارده‌شلريمزه قارشى
هجوم ايدن موسقوف عسكرلرى اوزمانلر آتالريكك اوقاق بر
تعرضى قارشيسنده موسقووايه طوغرى قاچيوردى . تورك نامى
قلبلرنده سيلنمز بر قورقو براقشدى . الك ظالم چارلرى بيله
سوكيلى خاقانمزك اراده‌لرينى حرمتله قبول‌ايديبيور، تورك پادشاهنك
امرينه اسيرلر كبى بويون أكيوردى . ايشته بوتون بو اطاعتلرى
تأمين ايدن ، عثمانلى شرفى، عثمانلى سطوتى ، عثمانلى سلاحى ايدى.
اوزمانلر دنيانك الك قوتلى ، الك بويوك دولتلرينه قارشى
مظفر اولان اردومز ، موسقوفلره قارشى الك
اوقاق دولتلرله ، الك يوزوق عسكرلرله
حرب ايدركى مظفريته قطعياً امين
اولارق حربه كيريشيردى .
بو حربلر دولتمز ايچون
اراضى فتح ايتمك ،
شان قازانمق ايچون
يابيلمازدى؟ وحشى
موسقوفلره بر
تأديب سلهسى
اورمق ايچون
اجرا ايديليردى.
چونكه اردومزك
بوتون موجوديتى
شان و ظفر آيده .
لرى اوزرينه
تأسس ايتمشدى ؛
اردومزك تاريخى
ظفرله طولو ايدى .
بوكون كچديكك يوللردن
او زمانلر قهرمان اردومزك
شانلى قوماندانلرى ، فداكار
پاشالريمز ، جسور عسكرلريمز طبل
وكوس آوازه‌لريله كچرلر، دشمنه قارشى شتلكه
كيدركى بشوشانه يورورلردى. بويوللر كنج
عثمانكى جداً فداكار ، وطننى سور قهرمان
پادشاهلر ، فاضل احمد پاشاكى علميله ، كماليله
نام المش سردارلر كوردى . ايكنجى سلطان
عثمانك بو طرفلرده پايدينى سفرلر قهرمانلغه
نمونه اولاجق درجه‌ده پارلاقدى . بوغزالر اتشاسنده قوشاديلان
قلعه‌لر ، عسكرلريمزك پك جسورانه هجوملرى قارشيسنده
تيتره‌ردى . تورك عسكرى هيچ بر مانعدن پيلمازدى . دشمنك
الك مدهش آتشلرينه قارشى فداكارانه يورور ، دشمن سرلرينه

Dobruca'daki fırkalarımızdan birinin karargahı Mecidiye'ye giren muzaffer kıt'âtımızı tarassud ederken

bayrak dikmeyi en büyük saadet addederdi. Karakaş Mehmet Paşa gibi şanlı paşalarımız düşman saflarına karşı bizzat hücum ederler, yalınkılıç çarpışan yeniçeriler arasında şehâdet rütbesini ihraz edinceye kadar düşmanla boğuşurlardı. Türk kahramanlığı bu müsademeler esnasında daima büyüklüğünü gösterirdi. Askerlerimiz hiçbir muvaffakiyetsizlikten yılmazlardı. Bir kaleye yapılan hücum muvaffakiyetle neticelendiği zaman dâimâ tekrar edilirdi ve her tekrarında da düşmana külliyetli telefât verilirdi. Düşmanın azmi, metâneti kırılırdı. Osmanlı sebâtı, Osmanlı azmi her tarafta gâlip gelirdi.

Bu sahalarda ordumuzun mağlup olduğu görülmemişti. Bu ufuklar şanlı ordumuzun zafer âvâzeleriyle doludur. Bir zamanlar Osmanlı kılıcı ile fetholunan bu yerlerde

Çanakkale muharebatının bize şanlı safahatını idare eden Beşinci ordu-yı hümayun kumandanı Müşir Liman fon Zanders Paşa ile ol zaman maiyyetlerinde şimdi ordu kumandanları (sağında) Esad Paşa (solında) Vehib Paşa

Oturanlar sağdan birinci: Bahriye nezareti erkan-ı harbiye reisi kaimmakam Raıf Bey - beşinci: Sahra sıhhıye müfettiş-i umumîsi Süleyman Numan Paşa - nihayetinde İstanbul merkez kumandanı Cevad Bey. Ayakda: sağdan: Erkan-ı harb Abdi Bey - İkinci ordu erkan-ı harb reisi İsmet Bey - Liman Paşa'nın yaveri Perike Bey - Beşinci ordu erkan-ı harb reisi Kazım Bey - evvelce birinci ordu erkan-ı harb reisi Şükrü Bey - İkinci ordu sertabibi İbrahim Tali' Bey - Birinci ordu sertabibi Refik Münir Bey.

en büyük kahramanlıklarımız Çehrin, Hotin ve Kamanice etrafında ibraz edilmişti. II. Sultan Osman'dan sonra bu havâlîde ihrâz-ı zafer eden padişahımız IV. Sultan Mehmet idi. Sultan Mehmet bu seferde bütün ailesiyle beraber kendi de bulunmuştu. O suretle ki, müvekkib-i humâyun âdeta bir mevkibe-i zafer gibi halkın alkışları arasında ilerlemişti. Kahraman paşalarımız bu yollarda padişahlarının etrafında cân ve bâş ile hizmet ederlerdi. Özi ve Turla Nehri üzerinde köprüler kurulur, padişah ile beraber cesur askerlerimizin fevç fevç geçtikleri görülürdü.

Latrin Kalesi'ni ordumuz kuşattığı zaman pek büyük kahramanlıklar

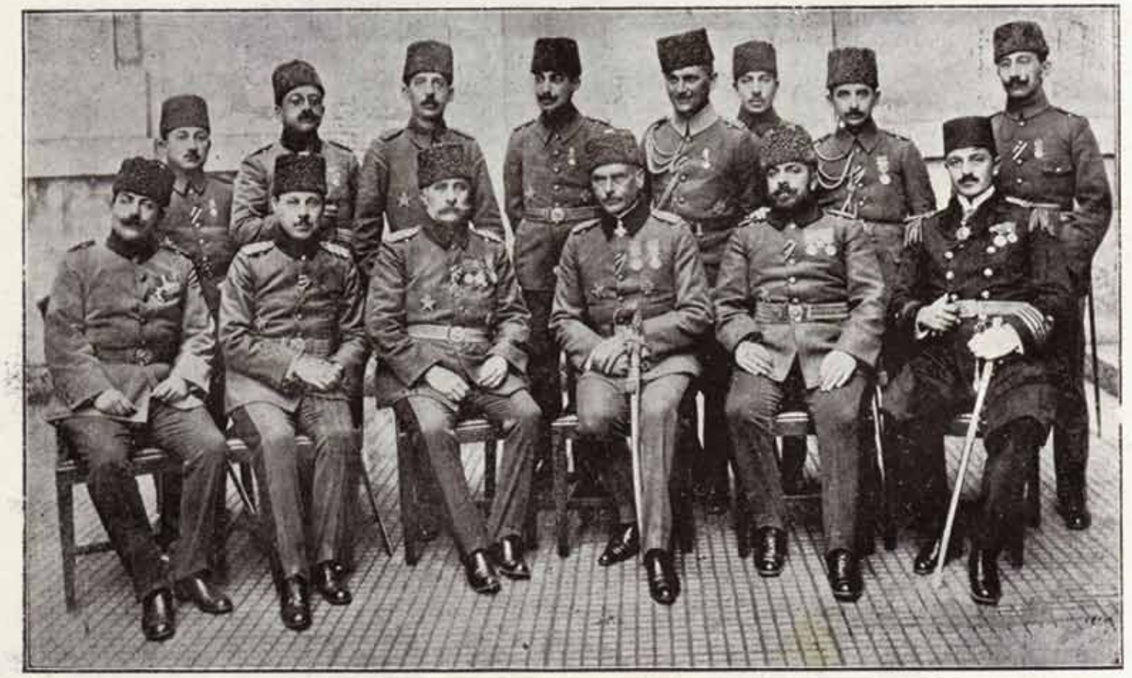

Çernovada cenubında muharebe akşamı: Tuna sahilinde iki zabitimiz

دوربینه‌دکی فرقه‌لرمزدن برینك قرارگاهی مجیدیه‌یه‌کیرمدن مقدم قطعاتمزی ترصد ایدرکن

باراق دیکمکی الك یوبوك سعادت عد ایدردی . قره‌قاش محمد پاشا کی شانلی پاشالریمز دشمن صفلرینه قارشی بالذات هجوم ایدرلر ، یالین قیلیچ چاریشان یکیچریلر آره‌سنده شهادت رتبه‌سنی احراز ایدنجیه قدر دشمنله بوغوشورلردی. تورك قهرمانلغی بومصادمه‌لرائنا ندە دائما بویوکلکنی کوسترردی . عسکرلریمز هیچ برموفقیتسزلکدن بیلمازلردی. برقلعه‌یه پایبلان هجوم موفقیتله نتیجه‌لندیکی زمان دائما تکرار ایدیلیردی . وهر تکرارنده‌ده دشمنه کایتلی تلفات ویردیریلیر، دشمنك عزمی ، متانتی قیریلیردی. عثمانلی ثباتی ، عثمانلی عزمی هر طرفده غالب کلیردی. بوساحه‌لرده اردومزك مغلوب اولدیغنی کورولمه‌مشدی. بوافتخارشانلی اردومزك ظفر آوازه‌لریله طولودر . برزمانلر عثمانلی قیلیچی ایله فتح اولونان بو یرلرده

جناح قلعه محاربه‌سنك بنه شانلی صفحه‌سنی اداره ایدن بشنجی اردوی همایون قومانداني مشير ليمان فون زاندرس پاشا ايله اركانحربه معينلرنده شمدی اردو قومانداناری (ساغدن) اسعد پاشا (سولدن) وهيب پاشا

اوطوراناز ساغدن برنجی : بحریه نظارتی ارکانحربیه رئیسی قائمقام رؤف بك - بشنجی : عصرا حضیره مفتش عمومیسی سلیمان نعمان پاشا - نهایتده استانبول مرکز قومانداني جواد بك . آیاقده : ساغدن : ارکان حرب عبدی بك - ایکنجی اردو ارکان حرب رئیسی عصمت بك - لیمان پاشانك یاوری پریکه بك - بشنجی اردو ارکان حرب رئیسی کاظم بك - اولجه برنجی اردو ارکان حرب رئیسی شکری بك - ایکنجی اردو سرطبیبی ابراهیم طالیع بك - برنجی اردو سر طبیبی رفیق منیر بك .

الك یوبوك قهرمانلقلریمز (چهرین) ، (خوتین) ، و (قمانیچه) اطرافنده ابراز ایدلمشدی. ایکنجی سلطان عثمانلدن صوکرا یوحواليده احراز ظفرایدن پادشاهمز ، دردنجی سلطان محمد ایدی . سلطان محمد بو سفرده ، بوتون عائله‌سیله برابر ، کندی‌ده بولونمشدی . اوصورتله‌که ، موکب همایون عادتا بر موکبۀ ظفر کبی خلقك آلقیشلری آره‌سنده ایلریله‌مشدی . قهرمان پاشالریمز بو یوللرده پادشاهلرینك اطرافنده جان وباش‌ایله خدمت ایدرلردی. اوزی وطورله نهرلری اوزرنده کوپرولر قیرولور ، پادشاه ایله برابر جسور عسکرلریمزك فوج فوج کچدکلری کورولوردی .

(لاترین) قلعه‌سنی اردومز قوشاندینی زمان پك یوبوك قهرمانلقلر

چرنووادا جنوبنده محاربه آقشامی : طونه ساحلنده ایکی ضابطمز

etrafı siperlerle tahkim edilmişti. Bütün bu mânialar askerlerimizin cesaretini katiyen kırmadı. Derhal lağımlar tertip edildi. Bir gün müthiş bir tarraka etrafı toz duman içinde bıraktı. Bir fitil ile iki lağıma birden ateş verilmişti. Açılan gedik gayet büyüktü. Askerlerimiz bu gedikten varoşa girdiler. İçeride düşman askerlerinden 20 bin kişi vardı. Bu 20 bin kişiyi esir ettiler. Varoş zabt olunduktan sonra sıra kalenin zabtına gelmişti. Fakat, ara yerde bir nehir vardı. Bu nehrin üzerindeki köprülerden biri akşamdan zapt edildi. Askerlerimiz alay alay köprüden geçtiler. Çehrin Kalesi'ne top ve tüfek ateşleri yağdırdılar. Atışlarımız o derece müthiş idi ki, kaleyi alevlerden görmek mümkün olamıyordu. Artık düşmanın geriden imdat alması imkan haricinde idi. Askerlerimiz kaleyi hem topa tutuyorlar, hem hücum ediyorlardı. Düşman bu şiddete karşı duramayacağını anlayınca,

Harbiye Nazırı

ibraz edilmişti. Kale mütemâdiyen top ve tüfek atışları altında bırakılmıştı. Düşman, askerlerimizin vakit vakit yaptığı cesurane hücumlara karşı mukavemet edemiyordu. O derecede ki, nihayet Osmanlı azmi karşısında teslim olmaya mecbur oldu. Kalenin üzerine teslim bayrağı çekildi. Askerlerimiz düşmanın bu hareketine kulak asmadılar. Kaleyi mütemadiyen dövmeye devam ettiler. Düşman, neticede felakete uğrayacağını anlayınca aman dilemeye başladı. Nihayet, kale teslim oldu. Derûnunda bulunan sekiz yüz kişi esir edildi.

Fazıl Ahmet Paşa ordusunun Çehrin muhasarası daha şanlı olmuştu. Muhasara günlerce sürmüştü. Mamafih, düşmanın fâik kuvvetlerine karşı askerlerimiz kahramanâne hücumlar icrâsından geri durmadılar. Düşman, kale harîcine asker çıkararak muhasara eden ordumuza hücumlar icrâ etti. Bir taraftan da kalesine imdat kuvvetleri getirdi. Askerlerimiz bu kuvvete karşı da siper muharebesine başladılar.

Şura-yı Devlet Reisi

Kağıthane poligonunda erkan-ı hükümetten üçü Birinci Ordu-yı Hümayun tarafından tertib edilen endaht müsabakasında:

Dahiliye Nazırı

geride kaleden râbıtası kesilmiş olan imdat kıtaları üzerine çekilmek istedi. Bu kıtalar hakikaten kuvvetli idi. Fakat kale ile râbıtalar o derece kesilmiş idi ki, gözlerinin önünde askerlerinin telef olduğunu, süvarilerin ateşler içinde yıkıldığını görüyorlar, ordularını Osmanlı taarruzundan

Düşman kalesinin etrafında gayet metin siperler kazdılar. Hasmın bu siperler üzerine hücûmunu müteaddit defalar geri püskürttüler. Düşmanı bu suretle kale üzerine attılar. Düşman geri çekildikçe kendileri kale duvarlarına doğru ilerlediler. Kaleyi almak için evvel emirde ön tarafta bulunan varoşa girmek lazımdı. Bu varoşun

ابراز ایدلشدی . قلعه متمادیاً طوپ و تفنك آتشلری آلتنده براقیلمشدی . دشمن ، عسکرلریمزك وقت وقت پایدیغی جسورانه هجوملره قارشی مقاومت ایده‌میوردی . اودرجه‌ده‌که ، نهایت عثمانلی عزمی قارشیسنده تسلیم اولمایه مجبور اولدی. قلعه‌نك اوژرینه تسلیم یراغی چکلدی . عسکرلریمز دشمنك بوحرکتنه قولاق آصمادیلر . قلعه‌یی متمادیاً درکمکه دوام ایتدیلر . دشمن نتیجه‌ده فلاکتله اوغرایه‌جغنی آکلایه‌رق، آمان دیله‌مکه‌مشلادی. نهایت قلعه تسلیم اولدی . درونده بولونان سکز بوز کیشی اسیر ایدلدی.

فاضل حمد پاشا اردوسنك (چهرین) محاصره‌سی دها ثانی اولمشدی. محاصره کونلرجه سورمشدی . مع مافیه دشمنك فائق قوتلرینه قارشی عسکرلریمز قهرمانانه هجوملر اجراسندن کری طورمادیلر . دشمن قلعه خارجنه عسکر چیقارارق محاصره ایدن اردومزه هجوملر اجرا ایتدی . پرطرفدن‌ده قلعه‌سنه امداد قوتلری کتیردی . عسکرلرمز بو قوته قارشی ده سپر محاربه‌سنه باشلادیلر .

حربیه نظری

شورای دولت رئیسی

داخلیه ناظری

کاغذخانه پولیغونده ارکان حکومتدن اوچی برنجی اردوی همایون طرفندن ترتیب ایدیلن انداخت مسابقه‌سنده :

دشمن قلعه‌سنك اطرافنده غایت متین سپرلر قازدیلر . خصمك بوسپرلر اوزرینه هجومی متعدد دفعه‌لر کرك پوسکورتدیلر . دشمنی بوصورتله قلعه اوزرینه آتدیلر . دشمن کری چکلدکجه کندیلری قلعه دیوارلرینه طوغرو ایلریله‌دیلر . قلعه‌یی آلمق ایچون اول امرده اوك طرفنده بولونان واروشه کیرمك لازمدی . بووارو شك کریده ، قلعه‌دن رابطه‌سی کسیلمش اولان امداد قطعه‌لری اوزرینه چکیلمك ایسته‌دی . بو قطعه‌لر حقیقةً قوتلی ایدی . فقط قلعه ایله رابطه‌لری او درجه کسیلمش ایدی‌که ، کوزلرینك اوکنده عسکرلرینك تلف اولدیغنی ، سورلرینك آتشلرایچنده یقلدیغنی کوروبوردلر ، اردولرینی عثمانلی تعرضندن اطرافی سپرلرله تحکیم ایدلمشدی. بوتون بومانعلر عسکرلریمزك حسارتی قطعیاً قیرمادی. درحال لغملر ترتیب ایدلدی. برکون، مدهش برطراقه اطرافی توز دومان ایچنده براقدی. برقتیل ایله ایکی لغمه بردن آتش وبرلمشدی. آچیلان کدیك غایت بویوکدی. عسکرلریمز بو کدیکدن واروشه کیردیلر . ایچریده دشمن عسکرلرندن یکرمی بیك کیشی واردی. بو یکرمی بیك کیشی‌نی اسیر ایتدیلر . واروش ضبط اولوندقدن صوکرا صره قلعه‌نك ضبطنه کلشدی. فقط آره پرده برنهر واردی. بونهرك اوزرنده‌کی کوپرولردن بری آقشامدن ضبط ایدلدی ، عسکرلریمز آلای آلای کوپرولردن کچدیلر . (چهرین) قلعه‌سنه طوپ وتفنك آتشلری یاغدیردیلر . آتشلریمز اودرجه مدهش ایدی‌که ، قلعه‌یی الولردن کورمك ممکن اولامایوردی. آرتق دشمنك کریدن امداد آلماسی امکان خارجنده ایدی . عسکرلریمز قلعه‌یی هم طوپه طوتیورلر ، هم هجوم ایدییورلردی . دشمن بوشدته قارشی طورامایه‌جغنی اکلایه‌رق ،

istifade ettiler. Düşmanı külliyetli telefâta dûçâr edinceye kadar çarpıştılar. Nihayet parlak bir zafer ihrâz ederek ordumuzun şanını yükselttiler. İşte bütün bu menkabeler gösteriyor ki atalarımız bu yerlerin unutulmaz kahramanlarıdır. Bu kahramanların hakiki hafidleri olduğunuzu isbat etmek, sizin için mübeccel, mukaddes bir vazifedir. Buralarda gaddar düşmanlarımıza karşı vuracağınız darbelerle ibraz edeceğiniz besâlet hârikalarıyla bütün cihana anlatacaksınız ki, sizler de ecdâdınız gibi, hatta onlardan daha cesur askersiniz. Bütün âleme göstereceksiniz ki eski Osmanlı kanı yine cevelânda, eski Osmanlı hamâseti yine galeyândadır.

Kafkas cephesinde çardak altında gizli bir topumuz, düşmana (2000) metre mesafeden ateş esnasında

Kafkas cephe-i harbinde mektep çocukları ordu kumandanına silahlarıyla selam vaziyetinde

Size yabancı olmayan bir yerde satvetinizin şiddet ve ulviyetine yabancı olmayan bir düşmana karşı harp edeceksiniz. Kendinizle ırken ve hilkaten aynı fıtratta bulunan Macar kardeşlerinizle beraber vatanınızın menâfini buradan himâye edeceksiniz. Devletimizin şeref ve haysiyetini muhafaza için kat'i darbeleri düşmana burada indireceksiniz. Zafer muîniniz olsun.

Ahmet Refik

Yine bu cephede muharebe esnasında görünen düşman tayyaresine bir bataryamızın ateş tevcihi

kurtarmak için bir türlü ilerlemeye cesaret edemiyorlardı.

Kale dahilinde bulunan düşmanın maksadı ordumuzdan anlaşıldı. Hücumun şiddeti bir kat daha artırıldı. Artık kale muhafızları için kurtuluş imkânı kalmamıştı. Top gürültüleri arasında siperler yıkılıyor, açılan gediklerden şanlı askerlerimiz arslanlar gibi içeriye dalıyorlardı. Nihâyet bu fedakarâne kahramanlıklara karşı düşman dayanamadı. Çehrin Kalesi şanlı bir sûrette fethedildi. Osmanlı bayrağı kalenin surları üzerinde dalgalanmaya başladı. Düşmanın imdat kıtaları Osmanlıların bu galibiyetleri üzerine Özi suyu kenarına çekildiler. Burada hendekler ve tabyalar yapmışlar. Kuvvetli bir müdafaa mevzii tesis eylemişlerdi. Fakat, askerlerimiz düşmanı serbest serbest çekilmeye bırakmadılar. Şanlı ordumuz kumandanlarından bir kaçı korkak düşmanı takibe memur oldular. Serdar-ı Ekrem bu muzafferiyeti sonuna kadar takip etmek istedi. Maiyyetine külliyetli toplar alarak harekete başladı. Düşman kendini müdafaadan aciz görmüştü. Siperlerine çekilirken ordumuzun hücumlarına hiçbir suretle mukabele edemiyordu. Askerlerimiz bu fırsattan

قورتارمق ايچون بردرلو ايلريله‌مكه جسارت ايده‌ميورلردى .
قلعه‌داخلنده بولونان‌دشمنك مقصدى اردومزدن آكلاشيلدى .
هجومك شدتى بر قات دها آرتديرلدى . آرتق قلعه محافظلرى
ايچون قورتولوش امكانى قالمامشدى. طوپ‌كورولتولرى آره‌سنده
سپرلريقيليور، آچيلان
كديكلر دن شاشقين
عسكرلريمز آرسلانلر
كبى ايچرى‌يه طاليور .
دى . نهايت بو فدا-
كارانه قهرمانلقلره
قارشى دشمن طاياما-
مادى . (چهرين)
قلعه‌سى شاشقين بر
سورنده فتح ايدلدى.
عثمانلى بايراغى قلعه‌نك
سورلرى اوزرنده
طالغه‌لانمغه باشلادى .

قفقاس جبهه‌سنده چاردواق آلتنده كيزلى برطوپ ، دشمنه (٢٠٠٠) متره مسافه‌دن آتش اتماسنده

قفقاس جبهه‌سنده محاربه اتناسنده كورونن دشمن طياره‌سنه بريطاريه‌مزك آتش توجيهى

دشمنك امداد قطعه‌لرى عثمانليلرك بو
غاليتلرى اوزرينه (اوزى) صوبى
كناريته چكديلر . بورادە خندقلر
وطابيه‌لر ياپمشلر، قوتلى برمدافعه موضعى
تأسيس ايله‌مشلردى . فقط عسكرلريمز
دشمنى سريست سريست چكلمكه براقمايوب
ديلر . شاشقين اردومز قوماندانلرندن
بر قاچى قورقاق دشمنى تعقيبه مأمور
اولديلر . سردار اكرم بو مظفريتى
صوكنه قدر تعقيب
ايتمك ايسته‌دى .
معيتنه كائنى طوپلر
آلارق حركته
باشلادى . دشمن
كندينى مدافعه‌دن
عاجز كورمشدى .
سپرلرينه چكيلركن
اردومزك هجوملرينه
هيچ برصورتله مقابله
ايده‌ميوردى. عسكر-
لريمز بو فرصتدن

استفاده ايتديلر . دشمنى كيتلى تلفاته دوچار ايدنجه‌يه قدر
چاريشديلر ، نهايت پارلاق برظفر احراز ايدرك اردومزك شاشقى
يوكسلتديلر .
ايشته بوتون بو منقبه‌لر كوستريبوركه ، آتالريمز بو يورلرك
اونوتولماز قهرمانلر
يدر . بو قهرمانلرك
حقيقى حفيدلرى
اولديغكزى اثبات
ايتمك سزك ايچون
مبجل ، مقدس بر
وظيفه‌در . بورالرده
غدار دشمنلريمزه
قارشى اوراجغكز
ضربه‌لرله ، ابراز
ايده‌جككز بسالت
خارقه‌لريله بوتون
جهانه‌اكلاتمجقسكزكه،
بزلرده اجدادكزكى ، حتى اونلردن
دها جسور عسكرسكز . بوتون
عالمه كوسترمجكسكزكه ، اسكى عثمانلى
قانى بنه جولانده ، اسكى عثمانلى حماستى
بنه غلياندەدر .
سزه پاپانجى اولمايان بر برده ،
سطوتكزك شدت وعلويته پاپانجى اولمايان
بر دشمنه قارشى حرب ايده‌جكسكز .
كنديكزله عرفاً و خلقةً عين فطرتده
بولونان ماجار قار-
داشلريكزله برابر
وطنكزك منافعى
بورادن حمايه ايده-
جكسكز . دولتكزك
شرف وحيثيتى محافظه
ايچون قطعى ضربه-
لرى دشمنه بورادە
ايندره‌جكسكز. ظفر
معيتكز اولسون !

احمد رفيق

بنه بو جبهه‌ده محاربه اتناسنده كورونن دشمن طياره‌سنه بريطاريه‌مزك آتش توجيهى

GAYEDE BİRLEŞECEK HARİC UZAK CEPHE-İ HARPLERDE ÇARPIŞAN GAZİLERİMİZİN HATIRALARI VE BİZE HEDİYELERİ

Galiçya yolında bir köyde çadırlayan bir kıtamız

Galiçya'da: Aşçı neferlerimiz seyyar matbahlarda

iki kere askersiniz. Çünkü vatanınızı vatancüdâ olarak müdafaa ediyorsunuz. Millet sizden iki katlı bir fedakarlık istedi; düşmanı vatandan çıkarmak için siz vatandan çıktınız. Buna hiç kimse bir hurûç diyemez. Bu bir suûddur. Sizi göz bebeklerimiz garpta değil, şâhikalarda ve yıldızlarda aramalı. Biliriz ki, Türk için, Türkiye en güzel beşik, en rahat yatak ve en aziz mezardır. Orada doğduk, orada yaşadığımız gibi orada ölmek isteriz elbette, yüreğimiz paralanmaksızın, bu feci ve müstesna günlerde sizden ayrılmazdık. Ooh, sizi göğüslerinden yaban ellere salıvermek için kollarını çözen vâlideler, zevceler, hemşireler ve çocuklar!... Ey Galiçyadakiler, şu anda ceketlerinizi koklayınız!

Galiçya Cephesi'nde siperde: Çömelen bir neferimizin diri üç Rus neferi esir getirdiğine mükâfeten resmi alınırken

GALİÇYADAKİLERE [*]

Şimdi (Transilvanya)'nın sonbahar sislerini yırtarak Bukovina civarından geçerken Balkan treninde ne kadar hemşehrim varsa eminim ki hepsi benimle birlikte gözleriyle ufk-ı şimâlîde sizi aradı, sizi ey Galiçya'daki Türk kahramanları...

Asker bugün, her zamandan ziyâde bizim âfâk-ı ruhumuzdur. Ordumuz, hangi toprakta bulunursa bulunsun, semâ gibi hiç gözümüzden ayrılmıyor ve kânun-ı rûyete muhalif olarak bizden uzaklaştıkça gözümüzde büyüyor. Her nefer bizim nazarımızda iki kere vatandaş ve o nisbette azîzdir. Çünkü askerdir. Bâhusus, siz ey Galiçya'daki Türk kahramanları, siz

* *Cenap Şehabettin Bey'den "Tasvir-i Efkar" refikimize gelen mektubu*

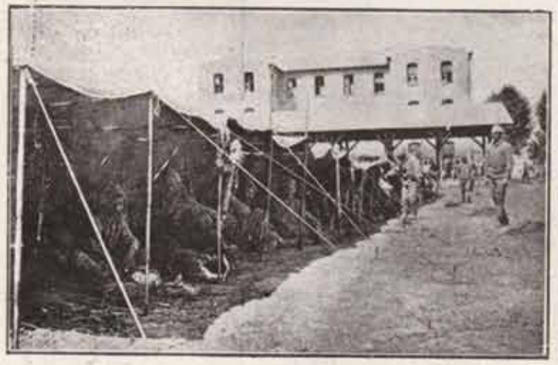

Romen askerlerinden ikinci kafile divan yolında

Binlerce esir Romen askerleri İstanbul sokaklarında

غايه‌ده برلشه‌جك خارج اوزاق جبههٔ حربلرده چارپيشان غازيلرمزك خاطره‌لرى و بزه هديه‌لرى

غاليچيادە : آشجى نفرلرمز سيار مطبخلرده

غاليچيادە كيلره [*]

شيمدى (ترانسيلوانيا) نك صوك بهار سيللرينى بيرتەرق (بوقووينا) جوارندن كچركن بالقان ترەننده نه قدر همشهرم وارسه‌امينم كه هپسى بنمله برلكده كوزلريله افق شماليده سنرى آرادى ، سنرى اى غاليچيادەكى تورك قهرمانلرى ...

عسكر بوكون هر زماندن زياده بزم آفاق روحمزدر ؛ اردومز هانكى طوپراقده بولنورسه بولنسون سماكى هيچ كوزمزدن آيرماپور وقانون رؤيته مخالف اولەرق بزدن اوزاقلاشدقجه كوزومزده يوپيوز. هر نفر بزم نظرمزده ايكى كره وطنداش واونسبتده عزيزدر، چونكه عسكردر ؛ باخصوص سز اى غاليچيادەكى تورك قهرمانلرى ، سز

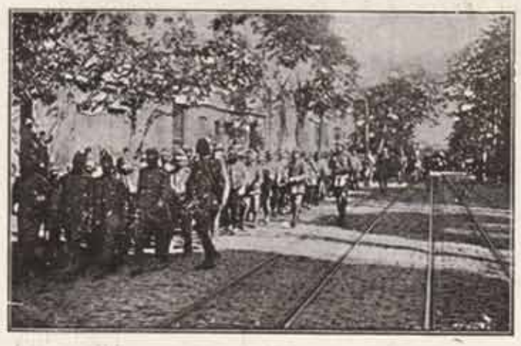
غاليچيا تولنده بوكوبده چادرلرياله بر قطعه‌سى

ايكى كره عسكرسكز، چونكه وطنكزى وطن جدا اولەرق مدافعه ايدييورسكز. ملت سزدن ايكى قاتلى برفداكارلق ايستدى؛ دشمنى وطندن چيقارمق ايچون سز وطندن چيقديكز . بوكا هيچ كيمسه برخروج ديييه‌مز؛ بويرصوددر : سزى، كوزيكلرمز غريبده دكل شاهقه‌لرده وييلديزلرده آرامالى..

غاليچيا جبهه‌سنده چكيلاق تپه‌سنده سيجده : چوموه‌لرن بر نظرمزك دورى اوزيه روس نظرى اسير كتيرديكنده مكافاتى رسمى آلنيركن .

بيليرز كه تورك ايچون تورکيا الكوزل بشيك، الداراحت ياتاق والكعزيزمزدر: اورادەطوغدق، اورادە ياشاديغمز كبى اورادە تولمك ايستريز. البته يوره‌كمز پارالانمقسزين بوفجيع ومستا كونلرده سزدن آيرياماز دق . اووخ سزى كوكسلرندن پايان ايللره صاليورمك ايچون قوللرينى چوزن والده‌لر ، زوجه‌لر ، همشيره‌لر وچوجقلر!... اى غاليچيادەكيلر، شوآنده‌جا كتلركزى قوقلاييكز:

رومن عسكرلرندن ايكنجى قافله دوراه بولنده

يكنجه اسير رومن عسكرلرى استانبول سوقاقلرنده

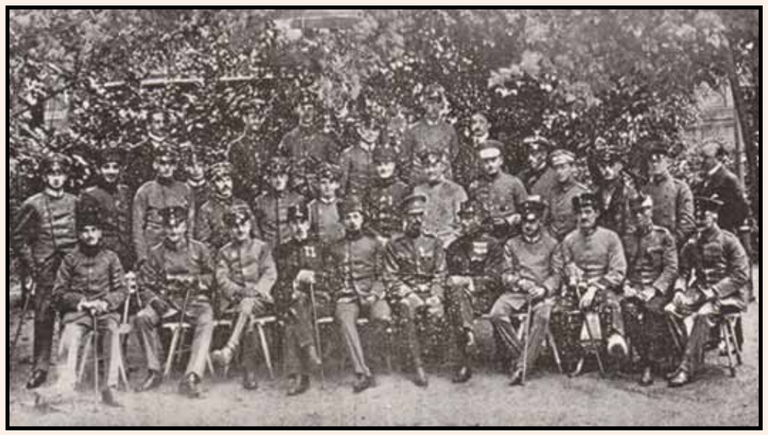
içinde ilelebet keskin bir çelik salâbet ve sebatıyla eyyâm-ı intikamı beklerler.

Çok kere lisan-ı ecânibden işittim; Türk ordusunda üniforma yok diyorlar. Halbuki kahramanlık sizin tabii ve samimi üniformanızdır. Asırlardan ve asırlardan beri askerlerimizin ruhu müşterek bir gömlek gibi hep bir örnek fedakarlıkla giyinir ve süslenir. Türk ordusu harp ederken hiçbir zaman kalbinde kayd-ı hayat ve endişe-i memât bulunmadı. Türk müdür ve asker midir? Başına tâc-ı gazâ ve tâc-ı şehâdet bir gelir.

Viyesbaden'de (Berliner Hof) bahçesinde taht-ı tedavide bulunan mecruh müttefik zabitan
Sağdan üçüncü: Mülazım-ı evvel Dursun Efendi, soldan üçüncü: Mülazım-ı evvel Vasfi Efendi

Çar, Çar! Bu fikirler ve bu hisler son Türk'ün bir tek kolu kalmayıncaya kadar böyle devam edecek. Ordumuz, bayrağımızı ecdâdımızın elinden ve hissiyatımızı ecdâdımızın gönlünden aldık ve bayrağımızla birlikte hissiyatımızı evladımıza teslim etmeden meydan-ı harbi terk etmeyecek.. Türk silsilesi dediğimiz inkıtasız zinciri hiçbir silah kesemez. Çar, senin kılıcınla açılacak yara Türk sînesi için yeni bir biley taşıdır. Biz dâima ninelerimizin göğsünde birer kandan yıldız şeklinde Kazak mahmuzlarının izini bulduk. Senin vahşi askerlerin henüz dişleri çıkmamış Türk yavrularıyla bütün dişleri dökülen Türk ihtiyarlarını aynı beh(i)miyet-i hunharâne ile paraladılar. Ne çıplak başlara, ne ak saçlara ne acze ve ıztıraba şâyân-ı

Müttefik devletler kaplıcalarında şifa bulan yaralı müttefik zabitler
Oturanlar; ortada: Mülazım-ı sani Selahattin Efendi - nihayette: Mülazım-ı evvel Ali Hayri. İkinci sıra; ayakta: ortada: Mülazım-ı evvel Vasfi Efendi, solda ikinci: Mülazım-ı evvel Dursun Efendi. Üçüncü sırada: Sağdan birinci sivil: Mülazım-ı evvel Zühtü Efendi.

yürekleri ile temastadır! Bugün onlar sizinle beraber harp edemedikleri için kim bilir ne kadar mahzundurlar. Eminim, ellerinden gelse size silah arkadaşı olmak üzere mezarlarından kemiklerini yollarlardı. Şehitler için ölüm kılıca nisbetle kın gibidir; onlar mevt

Eminim ki, orada hâlâ sevdiklerinizin başları ve yürekleri kokar.

Harbe giden vatandaşlarımıza dâima dikkatle bakarım. Daha İstanbul'da iken yürüyüşleri biraz hücûm hatvesiyledir. Onlarda pek kolaylıkla hissedilen bir arzu var. Muharebenin hitamından evvel mevki-i harbe yetişmek. Güya korkuyorlar ki, daha onlar cepheye varmadan mütâreke ve musâlaha birbirini takip edecek. Siz de eminim ferman-ı vazifeyi dinleyerek aynı tehâlükle huduttan çıktınız ve işte Galiçya'daki bir Karpat parçası hâlinde Rus ordusu önüne dikildiniz. Yâr ve ağyâr sizi orada müdâfaa ve hücumda görecek. Görecekler ki, siz hem kılıç ve hem kalkansınız; göğsünüz düşmanın göğsüne kale gibi dayanır ve kollarınız hasmın kollarını balta gibi keser.

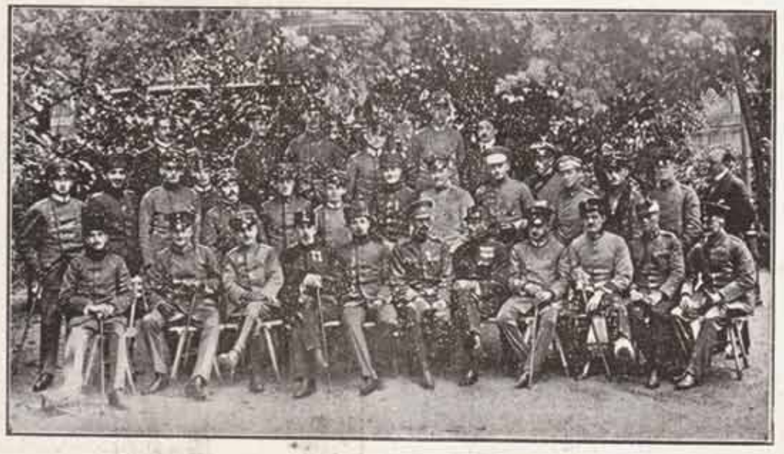
Moksoflara karşı ecdadımızın başladığı destan-ı hamâseti temdit ediyorsunuz. Albayrağınız sanki eski şühedâmızın kanlı kefenidir. Siz onların meşru evladısınız. Kalbinizde onların hissiyatı ve pazularınızda onların metâneti var. Sizin göğsünüzde âteş-i hayat ile çarpan yüreğiniz onların kadit göğüslerinde eyvâh çoktan beri durmuş

امينم كه اوراده حالا سودكلركزك باشلرى ويوره‌كلرى قوقار.
حربه كيدن وطنداشلرمزه دائماً دقتله باقارم؛ دها استانبولده ايكن بوروكراسى براز هجوم خطوه‌سيله‌در. اونلرده بك قولايلقله حس ايديلن براز رژو وار: محاربه‌نك ختامندن اول موقع حربه يتيشمك!... كويا قورقيورلركه دها اونلر جبهه‌يه وارمه‌دن متاركه ومصالحه بربرينى تعقيب ايده‌جك. سزده، امينم، فرمان وظيفه‌يى ديكليه‌رك عينى تهالكله حدوددن چيقديكز، وايشته غاليچيادهيكى برقارپات پارچه‌سى حالنده روس اردوسى اوكنه ديكيلديكز. يار واغيارسزى اوراده مدافعه وهجوم مده كوره‌جك: كوره‌جكلركه سز هم قيليچ وهم قالقانسكز؛ كو. كسكز دشمنك كوكسنه قلمه كى طاياغيروقوللركزخصمك قوللرينى بالطه كى كسر.
موسقوفلره قارشى اجداد. مزك باشلادىغى داستان حماستى تمديد ايديبورسكز؛ آل بايراغكز صانكه اسكى شهدامزك قانلى كفنى‌در. سزاونلرك مشروع اولاديسكز: قلبكزده اونلرك حسياتى وبازو. لركزده اونلرك متانتى‌وار. سزك كوكسكزده آتش حيات ايله چارپان يوره‌ككز اونلرك «قديد كوكسلر

ويسبادنده (برلينر هوف) باغچه‌سنده تحت تداويده بولنانه مجروح متفق ضابطانه

نده، ايواه چوقدنبرى طورمش

متفق دولتلر قابيجيلرنده شفا بولانه يادگى متفق ضابطلر

اوطورانلر: اورتاده: ملازم‌ثانى صلاح‌الدين افندى ـ نهايتده: ملازم‌اول عزتخيرى. ايكنجى صيره: ايلكده: اورتاده: ملازم‌اول وصفى افندى، صولده‌ايكنجى: ملازم اول طورسون افندى، اوچنجى صيرده: صاغدن برنجى سيويل: ملازم اول زهدى افندى.

صاغدن اوچنجى: ملازم اول طورسون افندى، صولدن‌اوچنجى: ملازم اول وصفى افندى.

ايجنده الابد كسكين برجليك صلابت وثباتيله ايام انتقامى بكلرلر...
چوق كره لسان اجانبدن ايشيتدم: تورك اردوسنده اونيفورمه يوق، ديورلر. حال بوكه قهرمانلق سزك طبيعى وضميمى اونيفورمه كزدر. عصرلردن وعصرلردنبرى عسكرلرمزك روحى مشترك بر وملك كى هپ بر اورنك «فداكارلق» له كينير وسوسله‌نير!.. تورك اردوسى حرب ايدركن هيچ برزمان قلبنده قيد حيات واندىشهٔ ممات بولنمادى: تورك‌ديدر، وعسكرميدر، باشنه تاج «غزا» وتاج شهادت بر كابر ...

چار، چار! بوفكرلروبو حسلرصوك تورك‌ك برتك قولى قالمايجه‌يه‌قدر بويله دوام ايده‌جك. اردومز بايراغمزى اجداد دمزك الدن و حسياتمزى اجدادمزك كوكلندن آلدق؛ وبايراغمزله برلكده حسياتمزى اولادمزه تسليم ايتمه‌دن ميدان حربى ترك ايتمه‌جك.. تورك سلسله‌سى ديديكمز اقطا سز زنجيرى هيچ برسلاح كسه‌مز؛ چار، سنك قيليچكله آچيله‌جق يادە تورك سينه‌سى ايچون يكى بر بيله‌كى طاشيدر. بز دائما نه‌لرمزك كوكسنده برقاندن بيلديز شكلنده قازاق مهميزلرينك ايزينى بولدق: سنك وحشى عسكرلرك هنوز ديشلرى چيقمه‌مش تورك ياورولربه بوتون ديشلرى دوكولن تورك اختيارلرينى عينى بهميت خونخوارانه ايله پارالادىلر؛ نه جيلاق باشلره، نه آق ساچلره، نه عجزه واضطرابه، شايان

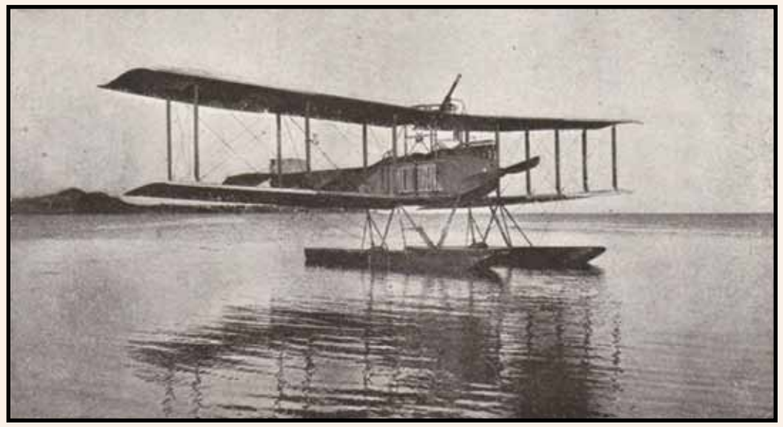
يوره‌كلريله تماسده‌در! بوكون اونلر سزكله برابر حرب ايده‌مدكلرى ايچون كيم بيلير نه‌قدر محزوندرلر؛ امينم، اللرندن كلسه سزه سلاح آرقداشى، ولق اوزره مزارلرندن كيكلرينى يوللارلردى: شهيدلرايچون ثولوم قيليجه نسبتله قين كبى‌در؛ اونلرموت

Müttefiklerimizin tarihinden alınacak dersler:

Geçen nüshadan mabad

BÜYÜK FREDERIK

Frederik'in yerinde paraya meclub dalkavuklarla muhat, debdebeye münhemin bir hükümdar olsa idi, ahval-i maliyenin derhal bozulacağına hiç şüphe yoktu. Frederik'in idaresinde vakıa tasarruf vardı; fakat malî itibardan, menabi-i servetten eser yoktu. Sarf edilen parayı yerine koymak imkan haricinde idi. İşte bu sebebe mebnidir ki, Frederik icra eylediği iki büyük harbin mesarifine dayanabilmek için iktisada son derecede riayet etmiş, Avrupa'nın bu en fakir memleketinde, bütün hükümetlerin ihtiyaç içinde bulundukları bir zamanda on yedi milyona baliğ olan bir varidat ile altmış milyonluk bir servet cem'ine ve 160,000 kişilik bir ordu beslemeye muvaffak olmuştur.

Deniz tayyarelerimizden biri denizde havalanmadan evvel

O zamanlar Prusya ordusu Frederik'in vücuda getirdiği hükümet makinesinin en âlimane

Kırkıncı düşman tayyaresini parçaladıktan sonra bir kazaya kurban giden meşhur Alman tayyareci (Bölke X)nin beş ay evvel İstanbul'da (Ayastefanos = Tayyare köyü)nde tayyare zabitlerimiz arasında

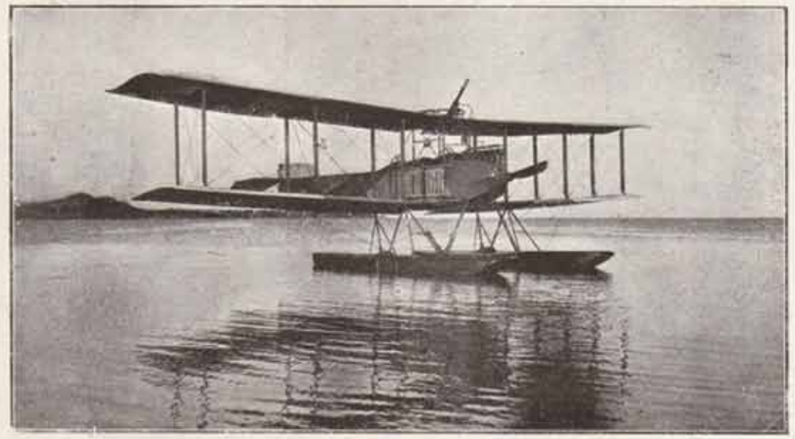
yapılmış, en güzel kurulmuş bir parçası idi. Fakat bu da makinenin bir parçasından başka bir şey değildi. Bütün kuvvet kralın ruhunda mündemicdi. Frederik körü körüne ve makine gibi bir itaat istiyordu. Zabitanın kendiliklerinden hareket etmeleri, tıpkı bir neferin itaatsizliği kadar cezaya müstahak bir hareket telakki ediliyordu. Frederik, inkiyadı ulvî bir dereceye îsâl eden büyüklüğü düşünmüyordu; onsuz bir inkiyad talep ediyordu. Ordusunun dörtte üçü ecnebilerden, kur'a neferleri vasıtasıyla satın alınan veya toplanan kimselerden mürekkepti. Mütebakisi Prusyalı idi;

hürmet şeylerin hiç birisine Türk karşısında hürmet etmediler. Fakat, işte bugün minare-i tarihimizde ezan-ı intikam okunuyor... Çar, Çar! Sen bizden geçen asırlarda çok toprak ve çok mezar aldın; fakat, Türk'ün ruhuna dokunamadın. Onun yüreğinde seni korkutan necâbet ve şehâmetten hiçbir zerre gâib olmadı. Senin galebelerin bize rüşvetle kazanılmış davaları hatırlatıyor. Siz Ruslar çok ve pek çok fakat, o nisbette küçüksünüz Çar, senin taburların bizce kırk ayak gibi bir tepmede ezilecek, birer uzun haşeredir. Bak, bugün yabancı toprakta yine Türk cephesi karşına çıktı. Türkler hudutlarının birisinde ve ortasında vatanları için dövüşmeyi ve icap ederse ölmeyi bilirler. Bizde belki fen yok, ve belki sanat yok; fakat, bî-şüphe salâh ve... Türklük vardır! Şühedamız medfenlerinde mezar taşı bile istemezler. Onların cesetleri mecrûh ve merkadleri, tabir-i lâyık ise kesik baştır.! Ölürken etraflarında silah arkadaşlarının sükût-ı ihtirâmı ve gömüldükten sonra isimsiz ve işaretsiz kabirlerinin civarında tabiatın ve insaniyetin ihtirâm-ı sükûtu onlara yeter. Vatan için öldükleri yerin toprağı onlarca yine bir vatan toprağıdır. Onları Allah'a teslim edinceye kadar saklar..

İşte ey Galiçya'daki Türk kahramanları, toprağın altında veya üstünde siz bir hazîne-i faziletsiniz. Biz sizi ehrâm-ı hamiyyetin zirvesinde görüyoruz. Yükseliniz ve yükseliniz. Osmanlı ordusu için şevâhik-i şeref nâmütenahidir...*

حرمت شيلرك هيچ بريسنه تورك قارشيسنده حرمت ايتمديلر . فقط ايشته بوكون منارهٔ تاريخمزده اذان انتقام اوقونيور ...

چار، چار! سن بزدن كچن عصرلرده چوق طوپراق وچوق مزار آلدك؛ فقط تورك روحنه طوقونامادك: اونك يوره‌كنده سنى قورقوتان نجابت وشهامتدن هيچ بر ذره غائب اولمادى . سنك غلبه‌لرك بزه رشوتله قازانيلمش دعوالرى خاطرلاتيور . سز روسلر چوق وپك چوق، فقط اونسبتده كوچكسكز. چار، سنك طابورلرك بزجه قرق آياق كبى برتپه‌ده أزيله‌جك برراوزون حشره‌در! ماق، بوكون پاپانجى طوپراقده‌ينه تورك جبه‌سى قارشيكه

دكز طياره‌لرمزدن برى دكنده هوالانه‌دن اول

قرقنجى دشمن طياره‌سنى پارچه‌لادقدن سكره برقضايه قربان كيدن مشهور آلمان طياره‌جى (بولكه X) نك پش‌تى اول استانبولده (آياسطفانوس = طياره كوپى) ده طياره ضابطلرمز ارەسنده

چيقدى؛ توركلر حدودلرينك بريسنده واوتەسنده وطنلرى ايچون دوكوشمكى وايجاب ايدر. سه ثولكى بيليرلر: بزده بلكه فن يوق ويلكه صنعت يوق، فقط بى شبهه سلاح و ... تورككك واردر ! شهدامز مدفنلرنده مزار طاشى بيله ايسته‌مزلر: اونلرك جسدلرى مجروح ومرمه قدلرى ، تعبير لايق ايسه ، كسيك باش‌در! ثولوركن اطراف فلرنده سلاح آرقداشلرينك سكوت احترامى ، وكومولدكدن صوكره اسمسز واشارتسز قبرلرينك جوارنده طبيعتك وانسانيتك احترام‌سكوتى اونلره‌يتر. وطن ايچون ثولدكلرى يرك طوپراغى اونلرجه‌ينه بروطن طوپراغى‌در، اونلرى الله‌تسليم ايدنجيه‌قدر صاقلار..

ايشته اى (غاليچيا) ده‌كى تورك قهرمانلرى طوپراغك آلتنده ويا اوستنده، سز بر خزينهٔ فضيلتسكز ... بز سزى اهرام حيتك ذروه‌سنده كورييورز. يوكسليكز، ويوكسليكز: عثمانلى اردوسى ايچون شواهق شرف نامتناهى‌در ...

متفقلرمزك تاريخندن آلنه‌جق درسلر :

كچن نسخه‌دن مابعد

بويوك فره‌دريق

فره‌دريكك پرنده پاره‌يه مجلوب طالع‌وقلرله محاط، ديديه‌يه منهمك برحكمدار اولـه‌ايدى؛ احوال ماليه‌نك درحال بوزولا. جغه هيچ شبهه يوقدى . فره‌دريكك اداره‌سنده واقعا تصرف وردى ؛ فقط مالى اعتباردن ، منابع ثروتدن اثر يوقدى. صرف ايديلن پارەيى يرينه قويمق امكان خارجنده ايدى. ايشته بو سبيه مبنيدركه، فره‌دريق اجرا ايله‌ديكى ايكى بويوك حربك معارفه طايانا بيلمك ايچون اقتصاده صوك درجه‌ده رعايت ايتمش، اوروپانك بواك فقير مملكتنده، بوتون حكومتلرك احتياج ايچنده بولوندقلرى بر زمانده اون يدى ميليونه بالغ اولان بر واردات ايله آلتمش ميليونلق بر ثروت جمعنه و ١٦٠,٠٠٠ كيشيلك برارد وبسلمكه موفق اولمشدر .

اوزمانلر روسيا اردوسى فره‌دريكك وجوده كتيرديكى حكومت ماكنه‌سنك اك عالمانه يابيلمش ، اك كوزل قورولمش بر پارچه‌سى ايدى . فقط بوده ماكنه‌نك برپارچه‌سندن باشقه برشى دكلدى. بوتون قوت قرالك روحنده مندمجدى. فره‌دريق كوركورنه وماكنه كبى بر اطاعت ايستيوردى . ضابطلك كنديلكلرندن حركت ايتملرى، طبق بر نفرك اطاعتسزلكى قدر جزايه مستحق برحركت تلقى ايديليوردى. فره‌دريق ، انقيادى علوى بر درجه‌يه ايصال ايدن بويوكلكى دوشونيوردى؛ اونسز بر انقياد طنب ايديبيوردى. اردوسنك درنده اوچى اجنبيلردن ، قرعه نفرلرى واسطه‌سيله صاتين آلنان ويا طوپلانان كيمسه‌لردن مركبدى . متباقيسى پروسيالى ايدى؛

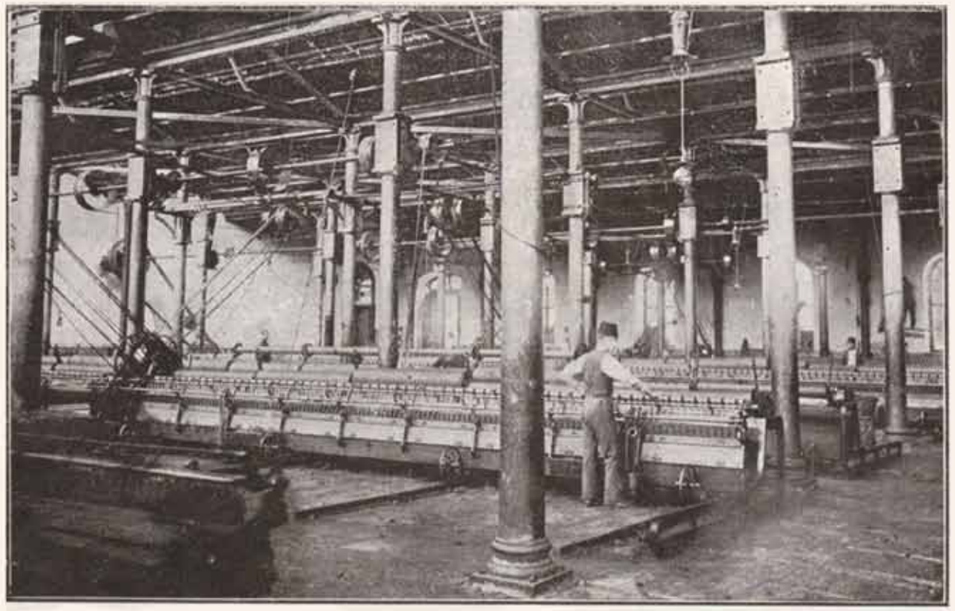

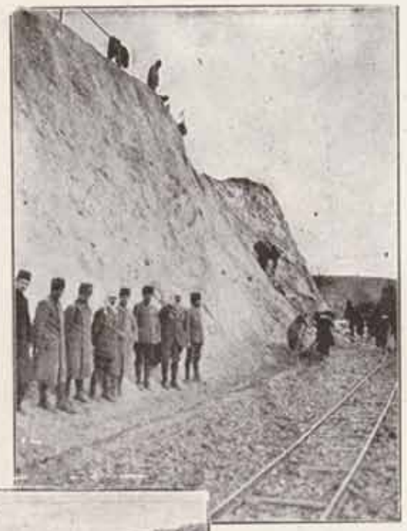
onlar da millet efradından alınmışlardı. Frederik ordusunun bu teşekkülünden memnundu. Çünkü harp bu suretle memleket haricinde icra edildiği takdirde hükümetin hayatını asla sektedar etmiyordu. Yalnız bunun bir mahzuru vardı: Harpte muvaffakiyet hasıl olamadığı takdirde yalnız başına millet kendisini müdafaa etmek iktidarını haiz değildi. Binaen aleyh teşkilatın millî olmaması, vatanın müdafaası nokta-i nazarından bir mahzurdu. Mirabo diyor ki: "Prusya'nın bir ordusu ile bir hazinesinden başka bir şeyi yoktur. Prusya'nın ordusu imha edilirse, ne ordu ne de hazine ihya edilebilir." Binaenaleyh bu orduda, ruhu teşkil eden hayat ve zeka mevcut olmadığı için ordunun uzun müddet bekâ bulamayacağı tabii idi.

Ankara-Erzurum askerî demiryolında: Azmin önünde delik deşik olan asi ve yalçın tepelerden bir kaç levha

Levazimat-ı askeriye fabrikalarından: Feshane fabrikasında iplik makine dairesi

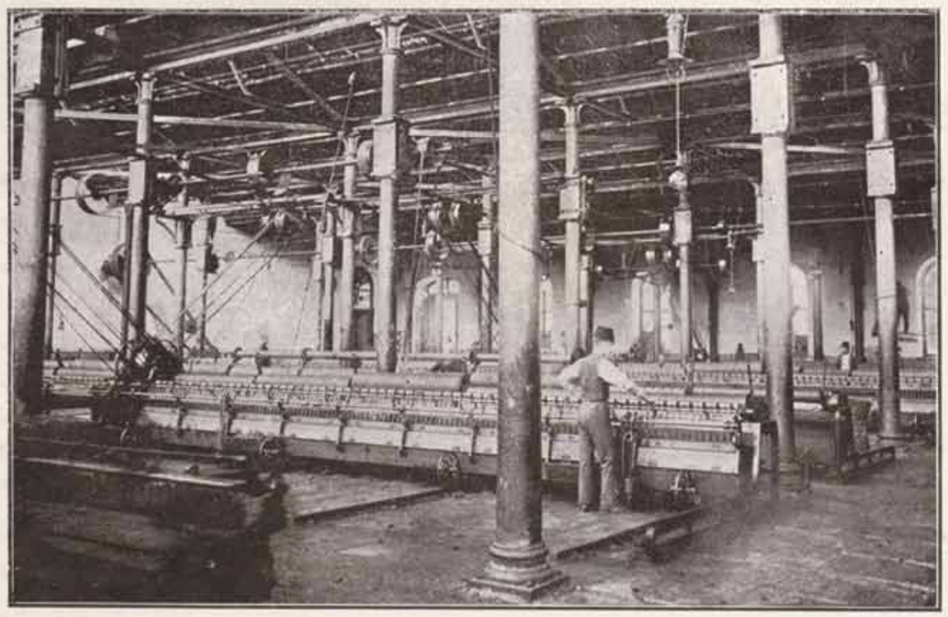

اونلرده ملت افرادندن آلنمشلردی . فره‌دریق اردوسنك بو تشكلندن ممنوندی. چونكه حرب بوصورتله مملكت خارجنده اجرا ايدلديكی تقديرده حكومتك حياتی اصلا سكته‌دار ايتميوردی. يالكز بونك بر محذوری واردی : حربده موفقيت حاصل اولامادیغی تقدیرده يالكز باشنه ملت كندیسنی مدافعه ايتمك اقتدارینی حائز دكلدی. بناءً عليه تشكيلاتك ملی اولماسی، وطنك مدافعه‌سی نقطهٔ‌نظرندن بر محذوردی. ميرابو ديبوركه: «پروسيانك بر اردوسی ايله بر خزينه‌سندن باشقه بر شيئی يوقدر. پروسيانك اردوسی امحا ايديلير سه، نه اردو نه ده خزينه احيا ايديله بيلير». بناءً عليه بو اردوده ، روحی تشكيل ايدن حيات وذكا بوجود اولمادیغی ايچون اردو. نك اوزون مدت بقا بولامیه جغی طبيعی ايدی.

آغده ـ ارضروم عسكری دمير يولنده : عزمك اوكنده دوريلك دشيلك اولان عاصی دياغين يه‌لرنده برقاچ لوحه

لوازمات عسكريه فابريقه‌لرندن : فسحانه فابريقه‌سنده ايپلك ماكنه دائره‌سی

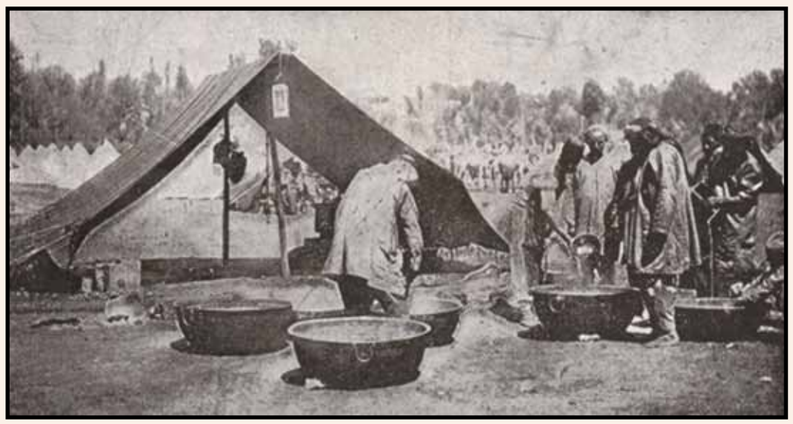
Dördüncü ordu: Seyyar hayvan hastahanesinde tedavi

Orduda herkes itaata alışmıştı, kumandana alışan yoktu. O derecede ki, Frederik gözünü yumduğu zaman orduya kumanda edecek kimse bulunamadı, hatta itaat edenlerin de miktarı azaldı. Bunun da sebebi pek aşikardı; çünkü askerler birer aletten başka bir şey değillerdi; müdafaa ettikleri bir kendi vatanları değildi. Zabitan muhtelif unsurlardan mürekkeb, muhtelif tarzda terbiye görmüş kimselerdi. Bunlar amirsiz kalınca siyasetten, felsefeden bahsetmeye başlamışlardı. Frederik bunları münakaşadan, münazaradan külliyen men ederdi. Halbuki kendi vefat edince başlarında liyakatten mahrum bir amir görünce, bunlar da kumandanlıktan ziyade tacirlikle iştigale başlamışlardı. Bunlar filhakika fena muharebe etmezlerdi; fakat hadd-i zatında cümlesi de akla, müteredid, hareketlerinde ittiradsız idiler. İşte Frederik'in vefatından sonra 1806'da Napolyon'a karşı Prusya'nın felaketini hazırlayan sebepler bunlardı.

tilmizleri onun nakisalarını tekrardan başka bir şey yapmamışlardı. Frederik siyasî usulleri sırf kendi dehasıyla muasırlarının nazarından gizlemeye muvaffak olmuştu. Bu daha ortadan kalkınca, yalnız usulleri, halkın anlayabildiği şekilde, miras kalmıştı. Bu usuller hadd-i zatında mükemmel değildi; fakat Frederik'in tabi-i selimi, itidali, düsturlarının fenalığını halkın nazarına göstermezdi. Zaten kendisinin de itiraf ettiği vech ile Frederik siyasette daima desise ile, müzakere ile muvaffak olurdu. Frederik'in ziya'ından sonra ise Prusya siyasetinin esası yalnız desiseden ibaret kaldı. Tarif hemen kamilen ortadan kalktı. Prusya'da servet hırsı uyandı.

Nehirde hayvan tımarı

Dördüncü ordu: Amele taburlarına yemek tevzii

Bununla beraber Prusya ordusunda askerî itiyatlar ve ananeler yine mevcuttu. Ordu vakt-i hızırda şayan-ı hayret bir metanet gösterir, muharebe meydanlarında besalet ibrazından hâlî kalmazdı. Orduda ahval bu merkezde olduğu gibi siyasette de hemen aynı idi. Diplomatların muayyen fikirleri, siyasî itiyatları yoktu. Frederik'in vefatından sonra

دردنجى اردو : سيار حيوانات خسته خانه‌سنده تداوى

اردوده هركس اطاعته آليشمشدى، قوماندانه آليشان يوقدى. اودرجه‌ده كه، فرەدريق كوزينى يومديغى زمان اردويه قوماندا ايدەجك كيمسه بولونامادى، حتى اطاعت ايدنلرك ده مقدارى آزالدى. بونك ده سببى پك آشكاردى؛ چونكه عسكرلر برر آلتدن باشقه برشى دكلدردى؛ مدافعه ايتدكارى بر كندى وطنلرى دكلدى. ضابطان مختلف عنصرلردن مركب، مختلف طرزده تربيه كورمش كيمسه‌لردى. بونلر آمرسز قالنجه سياستدن، فلسفه‌دن بحث ايتمكه باشلامشلردى. فرەدريق بونلرى مناقشه‌دن، مناظره‌دن كليآ منع ايدردى. حال بوكه كندى وفات ايدنجه باشلرنده لياقتدن محروم بر آمر كورونجه، بونلرده قوماندانلقدن زياده تاجرلكله اشتغاله باشلامشلردى. بونلر فى الحقيقه قنا محاربه ايتمزلردى؛ فقط حدذاتنده جملەسى ده عقلاء، متردد، حركتلرنده اطرادسز ايديلر. ايشته فرەدريقك وفاتندن صوكرا ١٨٠٦ده ناپولئونه قارشى پروسيانك فلاكتى حاضر لايان سيلر بونلردى.

تلميذلرى اونك نقيصه‌لرينى تكراردن باشقه برشى يايمامشلردى. فرەدريق سياسى اصوللرى صرف كندى دهاسيله معاصرلرينك نظرندن كيزله‌مكه موفق اولمشدى. بودها اورتادن قالقنجه، يالكز اصوللرى، خلقك آكلايابيلديكى شكلده، ميراث قالمشدى. بو اصوللر حد ذاتنده مكمل دكلدى؛ فقط فرەدريقك طبع سليمى، اعتدالى، دستورلرينك قنالغى خلقك نظرينه كوسترمزدى. ذاتاً كندىسنك ده اعتراف ايتديكى وجه ايله فرەدريق سياسته دائما دسيسه ايله، مذاكره ايله موفق اولوردى. فرەدريقك ضياعندن صوكرا ايسه پروسيا سياستك اساسى يالكز دسيسه‌دن عبارت قالدى. تعريف همان كاملاً اورتادن قالقدى. پروسيا ده ثروت حرصى اويانمدى.

نهرده حيوانات تيمارى

دردنجى اردو : عسكرلرينه چاى توزيعى

بونكله برابر پروسيا اردوسنده عسكرى اعتيادلر وعنعنه‌لرينه موجوددى. اردو وقت حضرده شايان حيرت بر متانت كوسترر، محاربه ميدانلرنده بسالت ابرازندن خالى قالمازدى. اردوده احوال بو مركزده اولديغى كبى سياسته‌ده همان عينى ايدى. ديپلوماتلرك معين فكرلرى، سياسى اعتيادلرى يوقدى. فرەدريقك وفاتندن صوكرا

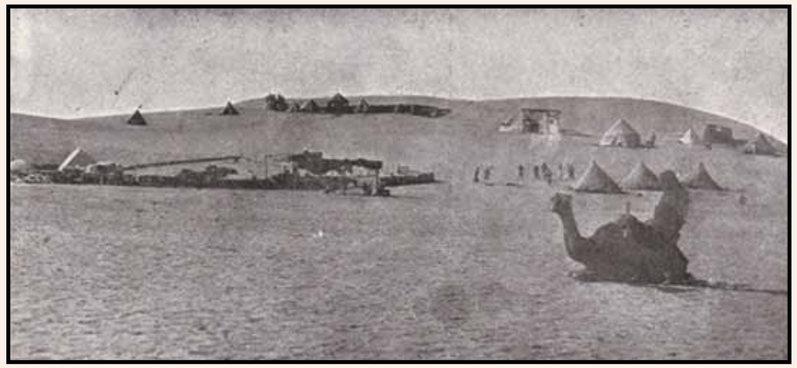
BİR VÜCÛD-I LÂ-YEMÛT

Cemil Bey! Görülen ve işitilen bütün fedakarlıkları kendi şahsında toplayan bu kahraman askerimiz de diğer şehitlerimiz gibi Irak çöllerinden cennete uçtu.

Geçen nüshalarımızdan birinde haber-i şehâdetini verdiğimiz Süleyman Askerî Bey ile birlikte Irak'ta İngilizlerle uzun müddet çarpışarak düşmanı defaatla tard ve perişan eden Osmancık Taburu Kumandanı Cemil Bey (Kurna) civarında Rota suyunun kahraman müdâfileri meyânında fevkalade fedakârlık ibrâzıyla 7 Kânûn-ı sânî 330 tarihinde ihrâz-ı rütbe-i şehâdet eylemiştir. Öyle ki, küllî miktarda hücum eden düşmana pek cüzî bir kuvvetle karşı gelen Cemil Bey müthiş bir şarapnel parçası ile gövdesini ve kollarını olduğu yerde bırakarak ve (Allah Allah... Hücûm... Hücûm!...) sadâsıyla sarı kumlar üzerinde asîl kanını akıtarak dört beş adım daha ileriye doğru yürüdükten sonra yere düşmüş ve tüyleri ürperten şu manzara-ı fecîa karşısında hayret içinde kalan Osmancık'ın şecî ve azimkâr müdâfileri tarafından son ve katî bir hücum icrasıyla düşmanın oradan tard ve tenkîline muvaffakiyet hâsıl olmuştu.

Filhakika, bu muharebeden sonra ziyâ'ına ihtimal verilmeyen Cemil Bey'i ebediyyen kaybetmiştik. Onun ufûlüne kimse inanamıyor ve başına üşüşenler kan pıhtılarıyla kurumuş ve soğumuş cesedinden hâlen ses almak istiyorlardı. Cemil Bey ebediyete koşarken, her zaman karşımızda biraz daha alçalan ve alçaldıkça mâhiyeti meydana çıkan düşman-ı bed-tîynet de arkasına bakmaksızın kaçıyordu.

Cemil Bey meziyet-i askeriyesi cidden zikre şâyân bir zâbit idi.

Çölde geçici asker konağı

Prusya her tarafta iştihasını calib unsurlar gördü. Herşeyi kendisine müsait gördü; halbuki Frederik ancak mümkün olan şeylere tevessül ederdi. Harekatında, teşebbüsatında daima tedbir ve ihtiyat mevcuttu. Yerine geçenler ise Frederik'in kuvvetiyle mağrur, fütuhatıyla mübahî olarak, şuursuz bir diplomasiyi hudutsuz bir ihtirasa esas ittihaz ettiler.

Büyük Frederik'in en mükemmel işlerinde bile bilahire sükutu intac edecek fenalıklar mevcuttu. O zamana kadar Prusya krallarının dinî müsamahaları meşhurdu. Bu sebepten dinî muharebeler Prusya'nın işine yaradı. Fransa'dan Prusya'ya gelen protestanlar zabit, alim ve sanatkarlardan mürekkebti. On beşinci Lui'nin Fransa'dan tard ettiği Jezovitler Prusya'da terbiye-i etfali tatbike başladılar. Bunların usulleri Prusya inzibatına pek muvafık geldi. Frederik Silezya ile Polonya'dan memleketine ilhak eylediği katolik ahaliyi bu vasıta ile temsile muvaffak oldu. Binaen aleyh Prusya'da ahalinin hürriyet-i mezhebiyeye nail olması büyük bir nimetti. Bu nimet kral için basit bir vasıta-i saltanat, memleketine bir çok muhacirler celb ve onları temsil için bir alet-i incizab idi. Frederik'in dinî müsamahalarda bulunması vicdana riayetinden, hürriyete muhabbetinden değildi; ahlakî bir lakaydînin tabii bir neticesi idi. [Mabadı var]

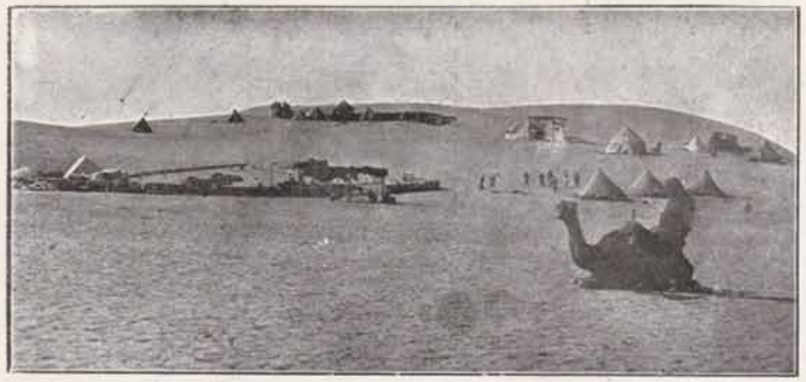

Dördüncü ordumuzun harp faaliyeti: Makineli tüfenklerin boşalmış şeritlerine fişenk diziliyor

بر وجود لايموت ...

پروسيا هرطرفده اشتهاسنى جالب عنصرلر كوردى. هرشيئى كنديسنه مساعد كوردى؛ حالبوكه فرەدريق آنجق ممكن اولانشيلره توسل ايدردى. حركاتنده، تشبثاتنده دائما تدبير واحتياط موجوددى. يرينه كچنلر ايسه فرەدريكك قوتيله مغرور، فتوحاتيله مباهى اولارق، شعورسز برد بيلوماسيى حدودسز بر احتراصه اساس اتخاذ ايتديلر.

بويوك فرەدريكك اكمل ايشلرنده بيله بالآخره سقوطى انتاج ايدەجك قالقلر موجوددى. او زمانه قدر پروسيا قرالارينك دينى مساعدلرى مشهوردى. بو سببدن دينى محاربەلر پروسيانك ايشنه يارادى. فرانسەدن پروسيايه كان پروتستانلر ضابط، عالم وصنعتكارلردن مركبدى. اون بشنجى لويىنك فرانسەدن طرد ايتديكى ژەزويتلر پروسيادە تربيهٔ اطفالى تعليقه باشلاديلر. بونلرك اصولارى پروسيا انضباطنه پك موافق كلدى. فرەدريق سيلەزيا ايله پولونيادن مملكتنه الحاق ايلديكى قاتوليك اهالىيى بووسطه ايله تمثيله موفق اولدى. بناءً عليه پروسيادە اهالينك حريت مذهبيه نائل اولماسى بويوك برنعمتدى. بونعمت قرال ايچون بسيط برواسطهٔ سلطنت، مملكتنه برچوق مهاجرلر جلب واونلرى تمثيل ايچون برآلت انجذاب ايدى. فرەدريكك دينى مسامحەلرده پولونيالى وجدانه رعايتدن، حريته محبتدن دكلدى؛ اخلاقى برلاقيدينك طبيى برنتيجەسى ايدى. [مابعدى وار]

جوارنده (روطه صوبى) كى قهرمان مدافعلرى مباشنده فوق العاده فداكارلق ابرازيله ٧ كانون ثانى ٣٣٠ تاريخنده احراز رتبهٔ شهادت ايلەمشدر . اويله، كه كلى مقداردە هجوم ايدن دشمنه پك جزئى برقوتله قارشى كلن جيل بك ، مدهش بر شرابنل پارچەسى ايله كوكوسنده وقولارينى اولەيى پرده پرده و : [آلله، آلله .... هجوم، هجوم!..] صداسيله ، صارى قومللر اوزرينه اصيل قانى آقيتەرق درت بش آدم دها ايلرويه دوغرو يورودكدن سكرا يره دوشمش و تويلرى أورپرتن شو منظرهٔ خيمه قارشيسنده بهت وحيرت ايچنده قالان عثمانجق شجيع وعزمكار مدافعلرى طرفندن صوك وقطعى بر هجوم اجراسيله دشمنك اوردن طردوتنكيلنه موفقيت حاصل اولمشدى .

فى الحقيقه بو محاربەدن سكرا، ضياعته احتمال ويرلەين جيل بكى أبديا غائب ايتمشدك ! اونك افولنه كيمسه اينانمايور وباشنه ثوشوشنلر، فان پختەلريله قورومش و صو ثومش جسدندن حالا سس آلنق ايستيورلردى ! . .

جيل بك أبديته قوشاركن ، هر زمان قارشيمزده پرآز دها آچيلان و آچيلدقجه ماهيتى ميدانه جيقان دشمنى بد طينتده آرتەسنه باقمزين قاچيوردى .

جيل بك ، مزيت عسكريه جداً ذكره شايان بر ضابطايدى

دردنجى اردومزك حرب فعاليتى : ماكنلى تفنكلرك بوشالمش شريطلرينه فشنك دزيليور

Fotoğrafını derc ettiğimiz Şehit Necati Efendi'nin biraderi idaremize gönderdiği mektupta merhumun tercüme-i halini muhtasaran zikr etmiş ve mukaddema kendisinden aldığı mektubu da leffen göndermiş olmayla her ikisi aynen derc edilmiştir:

Mektep-i harbiyeden zabit vekilliğiyle orduya sevk edilmiş ve birçok senedir Asya'da dolaşarak bu defa Irak'a inmişti. Taburuyla memur olduğu İran'da Kirmanşah'a bir buçuk saat mesafede kain Kengaver karyesinin zabtı hücumunda sol yanağından giren bir piyade kurşunuyla şehit olmuştur.

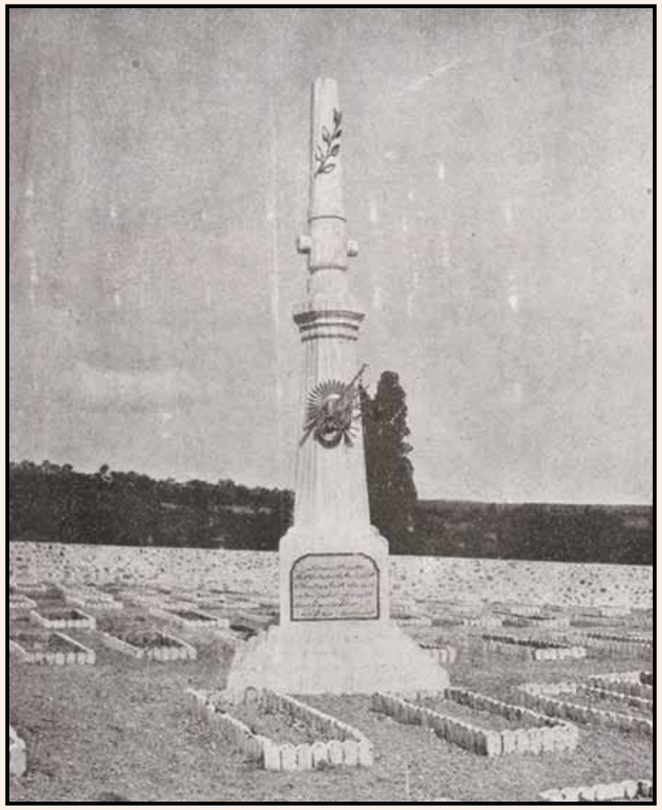

Şehit Yüzbaşı Cemil Bey ve merhum geçen İtalya muharebesinde Bağdat'tan tebdil-i câme ederek Traplusgarp'a giderken

"Ağabey,

Metânet, cesaret, ailemin masumiyetimden beri bana verdiği telkinatın semeresi, top, tüfenk sesleri, kan, düşman kokularıyla bayram yapmak ecdâdımın en kıymetdar yadigarları koşup atılmak, vurup öldürmek, din, millet ve vatan yolunda şehit olmak, askerliğimin en şerefli vazifesidir. Bilirsiniz ki bütün arzularım zâbit olmak gayesiyle harbe gitmekti. Çok şükür, buna muvaffak oldum. Emin olunuz ki, İstanbul'da iken son zamanlarda gördüğünüz hâhiş, ayniyle bâkîdir. Çünkü o kan kurumamıştır. Yılmadım ve yorulmadım inâyet-i Hakk'la ölmedikçe de yorulmayacağım. Dedelerimizden mevrus şu cebîn düşmanı kovalamak, rast geldikçe kafasını ezmek bizim için şuûnât-ı âdiyye hükmüne girmiştir. Moskofların kocaman Kazaklarının çevik ve arslan yürekli Türk gençleri önünde zelîlâne ricatlerini görmek kadar zevk-âver bir manzara tasvir edemem. Bu mukaddes toprağın muhafazası yolunda düşmanı nihâyetine kadar ezmek, kovalamak ve şânımla şeref-i askeriyemle memleketime avdet etmek yahut bu uğurda şerbet-i şehâdeti içmekten başka bir emelim kalmadı. Cümle aileye selâm eder, kardeşlerimin gözlerinden öperim."

"Şehitlere minnet borcunu unutma"
Biga'da: Çanakkale'nin ölmez mefahiriyle bize gurur besleten şehitlerin mukaddes diyarından bir levha: Meşhed ve abidesi

Şehit Mülazım-ı sani Necati Efendi

6 Nisan 320 tarihinde Mekteb-i Harbiye'den mûâzım-ı sânîlikle neşet ederek Üçüncü Ordu'ya gönderilmiş ve 24 Kânûn-ı sani 324'de mekteb-i harbiye bölük zabitliğine naklolunarak 12 Eylül 325'te mülâzım-ı evvelliğe terfi eylemiştir.

19 Teşrîn-i evvel 325 tarihinde icrâ kılınan jandarma teşkilatı sırasında Bağdat'a i'zam edilerek 10 Şubat 326'da Bağdad Efrad-ı Cedîde Mektebi bölük kumandanlığına tayin edilmiş ve bilahare hizmeti hitam bularak 4 Nisan 328 tarihinde Bağdad'dan hareketle uzun ve huzur-şiken bir yolculuktan sonra Trablusgarb'a vâsıl olarak muhârebata iştirak eylemiş ve oradan refik-i muazzezi Süleyman Askerî Bey'le hayli fedâkarlık îfâsından sonra 16 Teşrîn-i evvel 328 tarihinde hüsn-i hizmetine binâen yüzbaşılığa terfi edilmiştir. Aynı tarihte Bingazi kuvvetleri erkan-ı harbiye mülhakında îfâ-yı vazife ve izhâr-ı fedakarî ettikten sonra Dersaâdet'e avdet etmiştir. Bir müddet Bolayır'da (Miralayı Nuri Bey müfrezesiyle beraber) bulunmuş ve 5 Şubat 329 tarihinde İzmir alayının Aydın taburunun Söke bölüğü kumandanlığına tayin edildikten sonra Harb-i Umûmî'nin ilanını müteakip Irak'a giden ilk kuvve-i seferiyeden Arabistan çöllerinde ölmez ve unutulmaz bir nam bırakan Osmancık Taburu'yla birlikte Bağdad'a gitmiş idi.

Her şeyden ziyâde sevdiği vatanının düşman tecavüzüne maruz kalan bir cüzünü kurtarmaya koşan Yüzbaşı Cemil Bey, zafer için dâima tatlı ümitler besler ve canını verdiği son dakikaya kadar düşmanın katî inhizam haberlerini beklerdi. Evet.. Çok sürmedi bu beklenilen haberler gelmeye başladı. Bir müddet sonra Felahiye civarında İngilizler münhezim ve perişan oldu. Kutü'l-Amâre sükut etti; fakat bu şanlı ve muzafferiyet haberleri onun "zafer" seslerini bekleyen kulağına erişemedi.

Kutü'l-Amâre'nin âfakında temevvüç eden yeşil ve al bayrakları Irak'ın bütün esvâkında icrâ edilen şenlikleri görmeye ömrü vefa etmeyen Cemil Bey şimdi Rota'da yeşil hurma ağaçlarından uzanan sâyeler altında sarı kum tabakalarının kefenlediği bir lahd-i mukaddes içinde uyuyor.

O, kendisini yakından tanıyanlarca: Bir vücûd-ı lâyemut idi. Halbuki, ölüm onu da aramızdan uzaklaştırdı.

شهيد روزنامه‌جى جيل بك ومرحوم كچى زاده اسماعيل حامى افندى بغداد دن تدريل جامه ايدوكلرى حالده اسير انگليز طرفنه كيدركن

٦ نيسان ٣٢٠ تاريخنده مكتب حربيه‌دن ملازم ثانى كلنك نجاتى افندينك برادرى اداره‌مزه كوندردكى مكتوبده مرحومك ترجمهٔ حالنى مختصراً ذكر ايتش ومقدما كنديسندن آلديغى مكتوبى بى‌ده لفاً كوندرمش اولغله هر ايكيسى عيناً درج ايدلشدر :

مكتب حربيه‌دن ضابط وكيلكيله اردويه سوق ايدلمش ويرچيچى سنه‌در آسيايه طولاشمرق ودهم عراقه اعتضدى . طابوريله مأمور اولديغى ايرادله كرمانشاهه برچوق ساعت مسافه‌ده كائن كنكاور قريه‌سنك ضبطى مجرمنده صول ياقندن كچيرديغى برايده اورشونيله شهيد اولمشدر .

فوطوغرافى درج ايتديكمز شهيد نجاتى افندينك برادرى اداره‌مزه كوندردكى مكتوبده مرحومك ترجمهٔ حالنى مختصراً ذكر ايتش ومقدما كنديسندن آلديغى مكتوبى بى‌ده لفاً كوندرمش اولغله هر ايكيسى عيناً درج ايدلشدر :

« اغابك

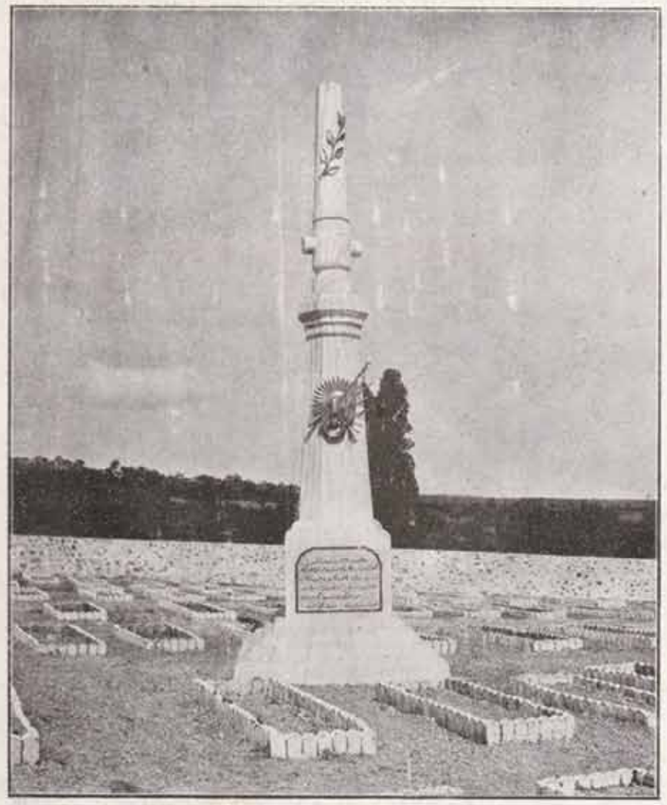
« متانت، جسارت، عائله‌مك معصوميتمدنبرى بكا ويردكى تلقينات نمره‌سى . طوپ، تفنك سلرى ، قان، دشمن قوقولريله بايرام يامق احدا دملك لاقيمتدار يادكارلرى ، قوشوب اتيلمق، اور. وب اولديرمك ، دين ملت و وطن يولنده شهيد اولمق عسكر لكمك الك شرفلى وظيفه‌سيدر . بيليرسكز كه بتون اوزولرم ضابط اولمق غايه‌سيله حربه كيتمكدى . چوق شكر بوكا موفق اولدم. امين اولكز كه استانبولده ايكن صوك زمانلرده كوردىككز خواهش عينيه باقيدر. چونكه اوقان قورولمامشدر. بيلمادم ويورو. لمادم ، عنايت حقله أولدكجه‌ده يورولمايه‌جغم . دده‌لريمزدن موروث شو جين دشمنى قوالامق ، راست كلدكجه قفاسنى أزمك بزه‌اينجون شئونات عاديه حكمنه كيرمشدر. موسقوفلرك قوجه‌مان قازاقلرينك چويك و آرسلان يوركلى تورك كنجلرى اوكنده ذليلانه رجعتلرينى كورمك قدر ذوق آور بر منظره تصور ايدەمام. بو مقدس طوپراغك محافظه سى بولنده دشمنى نهايته قدر أزمك قوالامق وشاملة شرف عسكريه‌ملة مملكتمه عودت اتمك ياخود بواوغور. ده شربت شهادتى ايچمكدن بشقه بر أمل قالمادى جمله عائله‌يه سلام ايدر، قرده‌شلرمك كوزلرندن اوپرم. »

« شهيد ده منت بورجكى اولونمز »

يازيلان : چناق قلعه‌ده أولمز مقابرينك ده قربو يسندن شهيدلرك مقدس ديارندن بر توحه : متعهد وتذهيبى

شهيد ملازم ثانى نجاتى افندى

« شهيد ده منت بورجكى اولونمز »

يازيلان : چناق قلعه‌ده أولمز مقابرينك ده قربو يسندن شهيدلرك مقدس ديارندن بر توحه : متعهد وتذهيبى

يو بكلنيان خبرلر كلنجه باشلادى : بر مدت صكرا (فلاحيه) جوارنده انكليزلر منهزم و پريشان اولدى .. (كوت الاماره) سقوط ايتدى . فقط بوشائع مظفريت خبرلرى ، اونك « ظفر » سلرينى بكلرين قولاغنه ايريشه‌مدى ... كوت الاماره‌نك آغاشدنه عروج ايدن - پشيل وآل - بابرافلرى ، عراقك بوتون اسواقنده اجرا ايديلن شنلكلرى كورمكه‌عمرى وفا ايتمين جبل بك ، شيمدى : (روطه) ده پشيل خورما آغاجلرندن اوزانان سايه‌لر آلتنده صارى قوم طبقه‌لرينك كفنله‌ديكى برخد مقدس ايچنده اويوپور.

او ، كنديسنى ياقيندن طانيانلرجه : بروجود دلايموت ايدى ! حالبوكه ، تولوم ، اونى ده آرامزدن اوزاقلاشديردى .

MÜBAREK ŞEHİDLERİMİZ

Yüzbaşı Trablusgarblı Ahmed
oğlu Cemal Efendi.
(6 Mayıs 331)

Yüzbaşı İzmitli Hurşid Oğlu
Nâzım Efendi (19 Nisan 331)

Y127 T2 Kumandanı Binbaşı
Gâlib oğlu Said Bey
(24 Mayıs 331)

Y82 Kumandanı Binbaşı Hilmi
oğlu Hüseyin Hüsnü Bey. Tarih-i
şehadeti (29 Mayıs 331)

Yüzbaşı Trablusgarblı Hacı
Mehmed Zâviye Efendi
(3 Mayıs 331)

Mülâzım-ı sâni Tunuslu
Ali Said oğlu Muhriz Efendi
(8 Teşrin-i sâni 331)

Mülâzım-ı sâni Yozgatlı Seliman
oğlu Ahmed Tevfik Efendi
(7 Mayıs 331)

Yüzbaşı Haydarpaşalı Hüseyin
oğlu Mehmed Ali Efendi
(29 Mayıs 331)

Y15 K10 Kumandanı Mülâzım-ı
evvel Kazım Efendi
(7 Haziran 331)

Mülâzım-ı sâni Şamlı Edib oğlu
Necdeddin Efendi
(24 Mayıs 331)

Mülâzım-ı sâni Kanlıcalı
Mehmed oğlu Osman Efendi
(4 Mayıs 331)

Çoruh Müfrezesi İdare Reisi
Milis Yüzbaşı Mehmed Sadeddin
Efendi (4 Nisan 332)

Mülâzım-ı evvel İşkodralı
Abdurrahman oğlu İdris Hayri
Efendi (19 Nisan 331)

Y96 K7 Kumandanı Mülâzım-ı
evvel Mehmed Hâzım Efendi
(26 Haziran 332)

Y21 Makineli Tüfek Bölüğü
Kumandanı Mülâzım-ı evvel Ali
Dâim Efendi (25 Nisan 331)

Y26 K2 Mülazım-ı evvel
Rahmi Efendi
(10 Kânun-ı sâni 330)

مبارك شهيدلريمز

ط ۸۲ قوماندانی یکباشی حاجی
اوغلی حسین حسنوریك
تاج شهادتی (۲۹ مایس ۳۳۱)

ی ۱۲۷ ط ۲ قوماندانی یکباشی
طالب اوغلی سعید بك
(۲۴ مایس ۳۳۱)

یوزباشی ایزمیتلی خورشید اوغلی
ناظم افندی
(۱۹ نیسان ۳۳۱)

یوزباشی طرابلس غربی احمد اوغلی
جمال افندی
(۶ مایس ۳۳۱)

یوزباشی حیدر پاشانی حسین اوغلی
محمد علی افندی
(۲۹ مایس ۳۳۱)

ملازم ثانی یوزباشی سلیمان اوغلی
احمد توفیق افندی
(۷ مایس ۳۳۱)

ملازم ثانی توپجی علی سعید اوغلی
کامل افندی
(۸ تشرین ثانی ۳۳۱)

یوزباشی طرابلس غربی حاجی محمد
زاویه افندی
(۳ مایس ۳۳۱)

جوده غ مقرزه‌سی اداره‌رئیسی
دیابس یوزباشی محمد صلاح الدین افندی
(۲ نیسان ۳۳۱)

ملازم ثانی قاسکیه‌جی محمد اوغلی
عثمان افندی
(۲ مایس ۳۳۱)

ملازم ثانی توپجی اوباشی اوغلی
عماد الدین افندی
(۱ مایس ۳۳۱)

ی ۱۷ ك ۱۰ قوماندانی ملازم اول
کاظم افندی
(۷ حزیران ۳۳۱)

ی ۲۶ ك ۲ ملازم اول
رمزی افندی
(۱۰ کانون ثانی ۳۳۰)

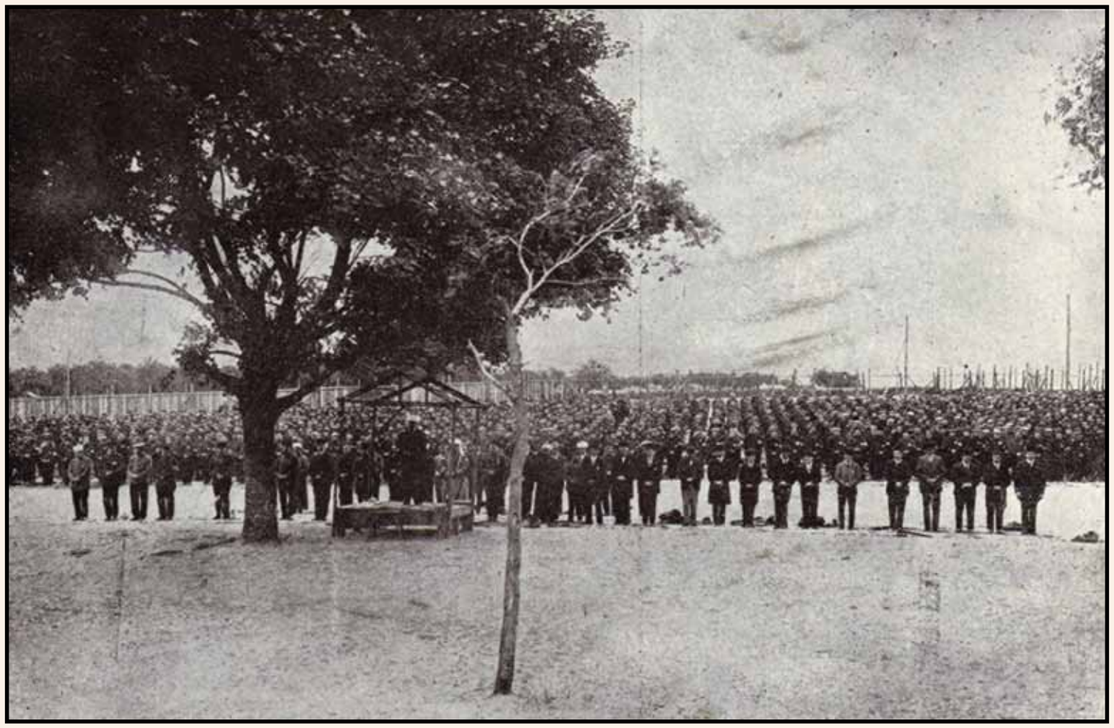
ی ۲۱ ماکینلی تفنگ‌چی قوماندانی
ملازم اول علی ذاتم افندی
(۲۵ نیسان ۳۳۱)

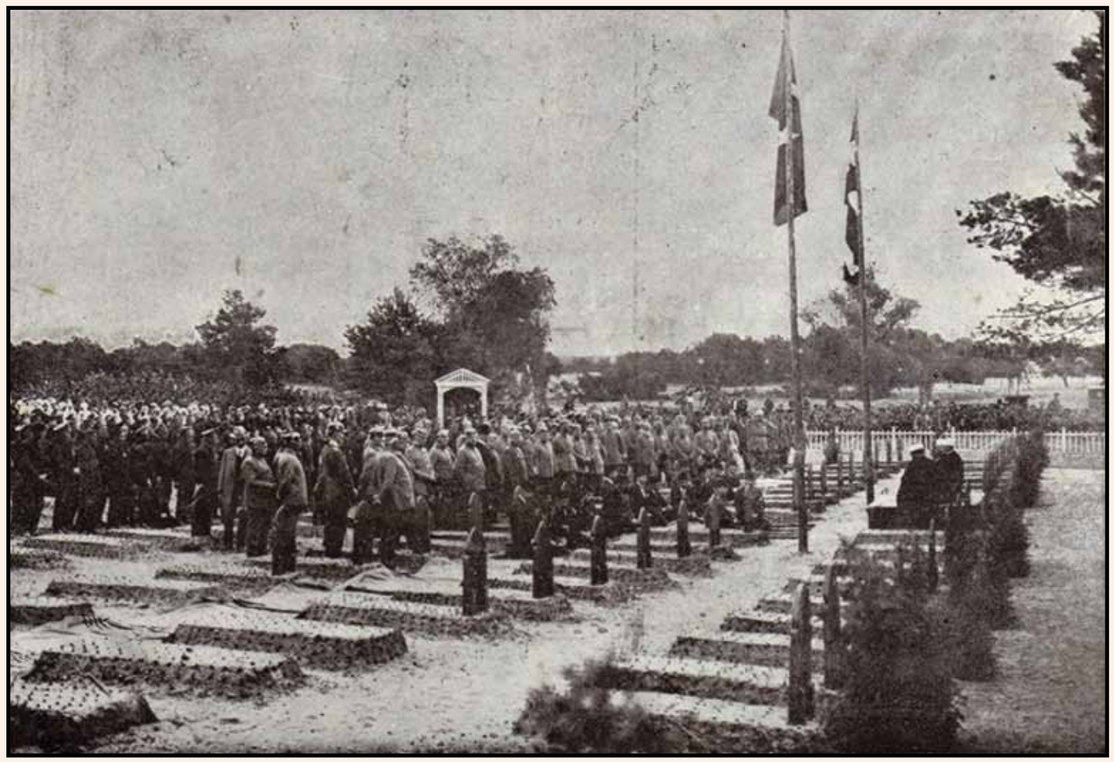
ی ۹۶ ك ۷ قوماندانی ملازم اول
محمد حازم افندی
(۲۶ حزیران ۳۳۰)

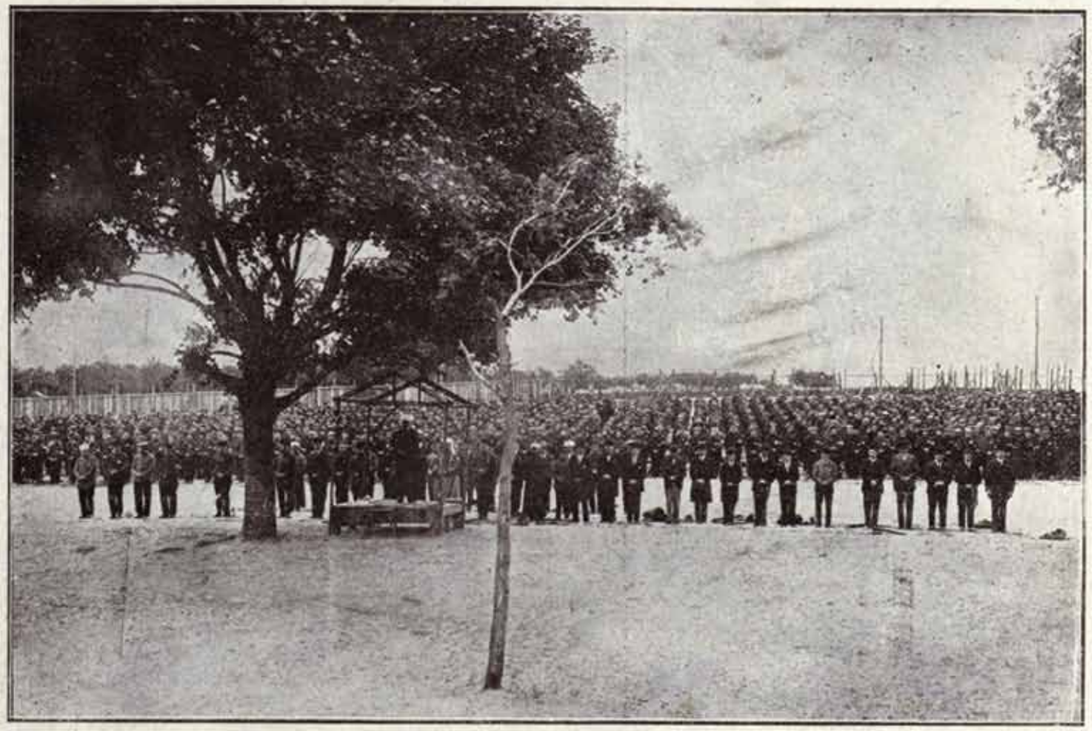
ملازم اول اشقودره‌لی عبدالرحمن اوغلی
ادریس خیری افندی
(۱۹ نیسان ۳۳۱)

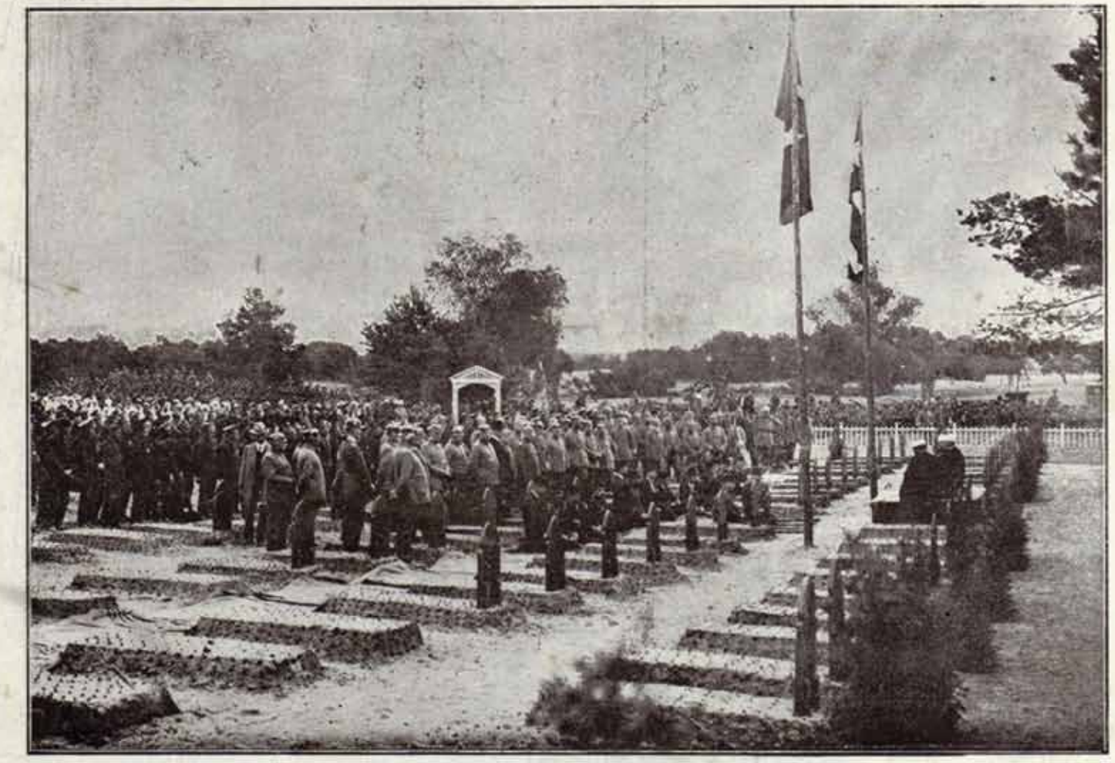
Almanya'da "Çarnis Dorm" İslam üserâ-yı harbiyesi karargâhında rekz olunan âbidenin resm-i küşâdında cemaatle edâ-yı salât

Abidenin resm-i küşâdı ve merasimde hazır bulunan Alman zabitanı

آلمانیاده « چرنیس دورم » اسلام اسرای حربیه‌سی قرارگاهنده رکن اولنان آبده‌نك رسم کشاینده جماعتله ادای صلوت

آبده‌نك رسم کشادی و مراسمده حاضر بولنان آلمان ضابطانی

حرب مجموعه‌سی

یل — ۱ | صایی — ۱۳

محرم ۱۳۳۵ | نشریه اول ۱۳۳۲

فیاتی : ۱ غروش

استانبول و ولایات ایچون پوسته اجرتیسیده داخل اولدیغی حالده پر سنه‌لیک اشتراك بدلی ۲۵ غروش

اداره‌خانه : استانبول — جغال اوغلی قاپاقی فرون سوقاقی نومرو ۶ (تلفون ۱۸۵٤)

اوده بسه‌کونده برجیقلر عسکر و محاربه‌دن بحث ایدر رساله‌مصوره

تحفهٔ ظفر

مظفر عثمانلی اردوسنك قیمتلی خاطرهٔ شهامتنه اتحافاً آلمانیا امپراطوری حشمتلو ایکنجی ویلهلم حضرتلری طرفندن غازی پاشه قوماندانه اقدس و خلیفهٔ زیشانمز حضرتلرینه هدیه پیوریلان مشیرلك عصاسیدر مرصع قلنج

قلنجدهکی یازی : « آلمانیا امپراطوری حشمتلو ایکنجی ویلهلم حضرتلری طرفندن ذی‌شانلی اولان دشمانلی پادشاهی‌نه وکستلو غازی سلطان محمد رشاد خان خامس حضرتلرینه حرب عمومی یادگاری اولمق اوزره اهدا ایلمشدر . »